

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA „KOMUNALAC“ D.O.O. TUZLA

2023.

Broj: 01-02-09-11-4-2975-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	15
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
6.1	Izrada i donošenje plana poslovanja.....	15
6.2	Izveštavanje.....	16
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
7.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	16
7.1.1	Prihodi	16
7.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima	17
7.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	19
7.1.2	Rashodi.....	20
7.1.2.1	Poslovni rashodi	20
7.1.2.2	Troškovi sirovina i materijala	20
7.1.2.3	Troškovi energije i goriva	20
7.1.2.4	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	21
7.1.2.5	Amortizacija.....	22
7.1.2.6	Troškovi primljenih usluga	22
7.1.2.7	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	23
7.1.3	Finansijski rezultat.....	23
7.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	24
7.2.1	Dugoročna imovina.....	24
7.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	24
7.2.1.2	Nematerijalna imovina	26
7.2.2	Kratkoročna imovina.....	26
7.2.2.1	Zalihe.....	26
7.2.2.2	Potraživanja od kupaca.....	27
7.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	28
7.2.3	Kapital.....	29
7.2.4	Obaveze.....	30
7.2.4.1	Dugoročne obaveze	30
7.2.4.2	Kratkoročne obaveze	30
7.2.5	Popis imovine i obaveza	31
7.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	31
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	31
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	32
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	32
9.	JAVNE NABAVKE	33
10.	SUDSKI SPOROVI.....	34
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	35
V.	PRILOZI	37
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	37
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	37

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog komunalnog preduzeća „Komunalac“ d.o.o. Tuzla (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, Izvještaj o tokovima gotovine – Izvještaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2023. godine, Izvještaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2023. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. U knjigovodstvenim evidencijama nisu iskazane nekretnine kojima Društvo raspolaže i od kojih ostvaruje ekonomske koristi, a to se odnosi na zemljište i objekte na lokaciji Miladije i poslovnu zgradu i zemljište na lokaciji sanitarne deponije „Desetine“, zbog čega su nekretnine i kapital Društva potcijenjeni na datum bilansa, a efekat na finansijske izvještaje nismo mogli utvrditi. Navedeno nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, i Konceptualnim okvirom finansijskog izvještavanja (tačka 7.2.1.1 Izvještaja);**
- 2. Na datum bilansa nije vršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost postrojenja i opreme umanjena, niti je vršena ocjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva prema zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. To može imati za posljedicu da je nadoknadivi iznos imovine manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti za 2.580.710 KM, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat precijenjeni (tačka 7.2.1.1 Izvještaja);**
- 3. Zalihe sirovina i materijala u iznosu od 436.075 KM nisu iskazane u skladu sa zahtjevima paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe. Društvo ne prati ročnu strukturu zaliha, niti utvrđuje neto nadoknadivu vrijednost na datum bilansa radi pravilnog mjerenja vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima standarda. Efekte na finansijske izvještaje nismo mogli kvantificirati (tačka 7.2.2.1 Izvještaja);**
- 4. Avans iskazan u iznosu od 1.444.335 KM ne ispunjava uslove za priznavanje shodno Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje jer je izvjesno da Društvo neće imati buduće ekonomske koristi povezane s ovim avansom. Posljedica navedenog je da su sredstva i finansijski rezultat precijenjeni, a rashodi potcijenjeni za navedeni iznos (tačka 7.2.2.1 Izvještaja);**
- 5. Za potraživanja starija od godinu dana u iznosu najmanje od 4.323.521 KM nije izvršena procjena očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. To za posljedicu ima da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos (tačka 7.2.2.2 Izvještaja);**

6. Ne možemo potvrditi visinu i strukturu iskazanog kapitala, jer osnovni kapital u finansijskim izvještajima iznosi 1.863.843 KM, a u sudskom registru 4.762.839 KM. U finansijskim izvještajima iskazane su statutarne (2.789.958 KM) i revalorizacione rezerve (2.287.843 KM), za šta ne postoji relevantna dokumentacija. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.2.3 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna, koja treba objaviti u našem izvještaju:

Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2023. godine iskazalo prihode iz ugovora s kupcima u iznosu od 11.642.699 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti Društva od prikupljanja i odvoza komunalnog otpada, higijene grada, zimske službe, održavanja zelenih površina na području Grada Tuzle. Računovodstvenim politikama utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo i da se ove koristi mogu pouzdano izmjeriti. Prihodi se priznaju u finansijskim izvještajima u trenutku ispostavljanja fakture za izvršene usluge. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje testiranjem na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se priznaju u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja vezanim za priznavanje prihoda.

Naše revizijske procedure, između ostalog, uključivale su:

- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. 12. 2022. revidirao je drugi revizor, Etic d.o.o. Zenica, koji je izrazio mišljenje s rezervom o tim finansijskim izvještajima 13. 3. 2023. godine.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja direktor je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako direktor ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisuju ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog komunalnog preduzeća „Komunalac“ d.o.o. Tuzla za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Prijem 55 zaposlenika u radni odnos nije izvršen u skladu sa Zakonom o radu, koji nalaže obavezno provođenje procedure javnog oglašavanja, već su primjenjivana izuzeća prema Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Tuzlanskom kantonu na određeno vrijeme do šest mjeseci bez provođenja javnog oglašavanja. Angažovanje osoba na određeno vrijeme vršeno je tokom cijele godine za sistematizovana radna mjesta za koja je trebalo provesti procedure zapošljavanja putem obaveznog javnog oglašavanja. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost kod zapošljavanja (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Nije proveden sveobuhvatan popis imovine i obaveza jer nisu popisani zemljište, građevinski objekti i tuđa sredstva. Popisom nije utvrđeno stvarno stanje potraživanja i obaveza, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 7.2.5 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Vođenje evidencija o radnom vremenu vrši se na način da je kod svih radnika iskazan identičan početak i kraj radnog vremena, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 7.1.2.4 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 26. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Donijeti nedostajuće interne akte kojima će se regulisati ključni procesi poslovanja kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola.	4.
2.	Prijem u radni odnos vršiti u skladu sa Zakonom o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.	4.
3.	Utvrđiti normative rada i utroška materijalnih sredstava, kako je to propisano Zakonom o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona.	4.
4.	Zaključiti ugovore sa svim korisnicima komunalnih usluga koje pruža Društvo, kojima će se regulisati međusobna prava i obaveze, te druga bitna pitanja u pogledu pružanja usluga, i uspostaviti registar zaključenih ugovora sa korisnicima usluga.	5.
5.	Prihode iz ugovora sa povezanim stranama iskazivati u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	7.1.1.1
6.	Računovodstvenim politikama propisati priznavanje prihoda uz primjenu svih kriterija za identificiranje ugovora u skladu sa MSFI-jem 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima.	7.1.1.1
7.	Putne naloge za vozila popunjavati u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrazaca putnog naloga.	7.1.2.3
8.	Odlukom o radnom vremenu definisati način i vrijeme korištenja odmora u toku radnog vremena, a evidencije o radnom vremenu popunjavati na osnovu stvarnih podataka o vremenu provedenom na poslu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	7.1.2.4
9.	Pomoćnu evidenciju nekretnina, postrojenja i opreme uspostaviti tako da su podaci o ovoj imovini usaglašeni sa glavnom knjigom i Bilansom stanja, kako to nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.1.1
10.*	Na datum bilansa izvršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstva, i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.1.1
11.*	Potrebno je u saradnji sa osnivačem poduzeti aktivnosti na uređenju stanja podataka o zemljištima i objektima, koja su data Društvu na upravljanje, radi njihove tačne i fer prezentacije u knjigovodstvenim evidencijama.	7.2.1.1

12.*	Utvrđiti ročnu strukturu zaliha i na datum bilansa vršiti procjenu njihovog nadoknadivog iznosa, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.	7.2.2.1
13.*	Iz knjigovodstvenih evidencija isknjižiti date avanse i elemente finansijskih izvještaja priznavati u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, i Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.	7.2.2.1
14.*	Ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja starijih od godinu dana vršiti na teret rashoda tekućeg perioda, a na datum bilansa procijeniti očekivane kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.	7.2.2.2
15.*	Izvršiti usklađivanje vrijednosti osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima sa kapitalom u sudskom registru i Statutu, te izvršiti analizu i utvrditi strukturu iskazanih pozicija revalorizacionih i zakonskih rezervi u cilju istinitog i fer prikazivanja finansijskog položaja Društva.	7.2.3
16.*	Popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.5
17.*	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih računovodstvenih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.5
18.*	Postupke nabavki putem direktnih sporazuma provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.	9.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (9)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom poslovanju;
- Zakon o radu;
- Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Tuzlanskom kantonu;
- Strategija za borbu protiv korupcije Tuzlanskog kantona;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o javnim nabavkama;
- Statut,
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno komunalno preduzeće „Komunalac“ d.o.o. Tuzla nastalo je podjelom pravnog lica Komunalna radna organizacija „Kompred“ Tuzla na četiri javna komunalna preduzeća. Registrovano je Rješenjem osnovnog suda udruženog rada u Tuzli 29. 12. 1989. godine. Na osnovu rješenja Agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona 1. 10. 2013. godine u cijelosti oglašeni su ništavnim Rješenje o odobravanju Programa privatizacije i početnog bilansa od 16. 1. 2001. godine i Rješenje o odobravanju upisa izvršene privatizacije u sudski registar od 13. 6. 2001. godine. Na osnovu toga, kod Općinskog suda u Tuzli 26. 3. 2014. godine izvršen je upis osnivača – Općine Tuzla, sa osnovnim kapitalom od 4.762.839 KM i usklađivanje statusa Društva sa Zakonom o javnim preduzećima i Zakonom o privrednim društvima. Posljednja izmjena podataka izvršena je 18. 5. 2015. godine, kojom je izmijenjen upis osnivača – Općine Tuzla (sada Grad Tuzla).

Osnovna djelatnost Društva je prikupljanje, transport i deponovanje komunalnog otpada na području Grada Tuzla. Deponovanje komunalnog otpada iz domaćinstava i privrednih subjekata sa područja Grada Tuzla vrši se gradskoj deponiji „Desetine“ kojom upravlja Društvo.

Pored prikupljanja i deponovanja komunalnog otpada, Društvo u okviru svoje nadležnosti pruža usluge iz oblasti komunalne djelatnosti: higijena grada, zimska služba, održavanje zelenih površina, reciklaža metalnih otpadaka i ostataka, i drugo.

Obavljanje djelatnosti iz nadležnosti Društva vrši se u okviru četiri sektora: knjigovodstva i naplate; finansija; zajedničkih poslova; tehničkih poslova (Tehnička podrška i nabava, RJ Parkovi, RJ Odvoz smeća, RJ Mašinsko održavanje, RJ Higijena grada/zimska služba i RJ Deponovanje i upravljanje čvrstim otpadom).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sistematizovana su 332 izvršioca, a na 31. 12. 2023. godine u Društvu su bila zaposlena 333 izvršioca.

Društvom rukovodi direktor Admir Bećirović od 26. 5. 2008. godine. Posljednje imenovanje na mandatni period od četiri godine, izvršeno je po Odluci Nadzornog odbora od 27. 5. 2020. godine.

Sjedište Društva je u Tuzli, Ul. 4. aprila 7A.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do septembra 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Donesen je i primjenjuje se Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, sa opisom poslova i radnih zadataka, te utvrđenim uslovima za obavljanje navedenih poslova.
2.	Donesen je i usklađen Pravilnik o radu sa Zakonom o radu.
3.	Postupljeno je po preporukama Odjela za internu reviziju (donesen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, propisani su uslovi za obavljanje poslova i radnih zadataka i donesen je Pravilnik o javnim nabavkama).
4.	Društvo je dostavilo Trogodišnji plan poslovanja Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH.
5.	Blagajnički dnevnik se vodi u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem platnom prometu.
6.	Obaveze u stranim valutama, iskazane su shodno Međunarodnom računovodstvenom standardu 21 – Efekti promjena kursa stranih valuta.
7.	Društvo poštuje odredbe Zakona o javnim preduzećima, posebno u dijelovima za čije aktivnosti je potrebna saglasnost organa upravljanja Društva. Nadzorni odbor je dao ovlaštenje direktoru za poduzimanje ograničenih aktivnosti u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.
8.	Poduzete su aktivnosti naplate potraživanja, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima i otpisivanja istih na teret rezultata poslovanja. Stepennaplate potraživanja u 2023. godini je 90%.
9.	Obaveze su priznate u skladu sa članom 91. Okvira za sastavljanje finansijskih izvještaja i Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Izvršena je ispravka obaveza prema Regionalnom centru za upravljanje otpadom u iznosu od 282.548 KM.
10.	Donesen je i primjenjuje se provedbeni propis o nabavci kojim se uređuje postupak nabavke, kako je propisano članovima 34. i 35. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.
11.	Poštuju se odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu odabira pravilnog postupka nabavke.
Nerealizovane preporuke	
1.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadviejednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.
2.	Potrebno je u saradnji sa osnivačem poduzeti aktivnosti na uređenju stanja podataka o zemljištima i objektima, koja su data Društvu na upravljanje, radi njihove tačne i fer prezentacije u poslovnim evidencijama.

3.	Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, vršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha materijala u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe.
4.	Iz knjigovodstvenih evidencija isknjižiti date avanse i elemente finansijskih izvještaja priznavati u skladu sa MSFI-jem – Okvir za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.
5.	Kratkoročna potraživanja iskazivati u skladu sa računovodstvenim politikama, kako bi finansijski izvještaji prikazali istinito i objektivno finansijski položaj i rezultata poslovanja Društva.
6.	Potrebno je izvršiti analizu iskazanih pozicija kapitala i zajedno sa osnivačem i ostalim nadležnim institucijama, poduzeti aktivnosti radi usaglašenja iskazanog kapitala u finansijskim izvještajima sa kapitalom u sudskom registru.
7.	U skladu sa članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.
8.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.
9.	Postupke javnih nabavki provoditi transparentno, na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 18 preporuka, od čega je devet novih i devet preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (devet nerealizovanih).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je 15 preporuka, od kojih je pet implementirano do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a za deset preporuka nisu preduzete aktivnosti.

Uprava nije pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti s obzirom na to da većina preporuka nije implementirana, zbog čega će se preporuke ponoviti u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost s važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Osnovni akt Društva je Statut iz 2014. godine, koji je izmijenjen i dopunjen dva puta (2020. i 2022. godine). Statutom su uređeni pitanja od značaja za organizovanje i poslovanje Društva kao što su: firma i sjedište, djelatnost Društva, poslovanje i rukovođenje, etički kodeks, i druga značajna pitanja.

Pravilnikom o radu iz 2022. godine, usklađenim sa Zakonom o radu, detaljno je razrađena unutrašnja organizacija i sistematizacija, zasnivanje radnog odnosa, uslovi za vršenje poslova i radnih zadataka, plaće i naknade plaća, prestanak ugovora o radu, ostvarivanje prava iz radnog odnosa i druga pitanja iz radnog odnosa.

Društvo je u augustu 2024. godine izradilo Strategiju upravljanja rizicima kojom su definisani upravljanje rizicima (identifikacija rizika, postupanje po utvrđenom riziku, praćenje i izvještavanje o rizicima) i uloge, ovlaštenje i odgovornosti u procesu upravljanja rizicima.

U toku 2023. godine radni odnos u Društvu zasnovala su 83 zaposlenika od čega 28 putem javnog oglašavanja na određeno do godinu dana. **Na određeno vrijeme do šest mjeseci bez provedene procedure javnog oglašavanja primljeno je 55 zaposlenika, od čega je 28 kasnije tokom godine primljeno na određeno do godinu dana nakon provedenog javnog konkursa. Član 20.a Zakona o radu i član 4. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Tuzlanskom kantonu² (u daljnjem tekstu: Uredba) nalažu obavezno provođenje procedure javnog oglašavanja. Uredbom je omogućen prijem u radni odnos bez postupka javnog oglašavanja najduže do šest mjeseci, jednokratno u toku kalendarske godine za konkretno radno mjesto, i prijem u radni odnos na određeno vrijeme najdalje do 12 mjeseci ukupno za konkretno radno mjesto za vrijeme proglašenog stanja prirodne ili druge nesreće ili epidemije zarazne bolesti u Kantonu, kao i za vrijeme vanrednog stanja u Federaciji Bosne i Hercegovine koje proglašuje nadležne institucije. Prijem u radni odnos nije vršen u skladu sa članom 20.a Zakona o radu, koji nalaže obavezno provođenje procedure javnog oglašavanja, već su primjenjivana izuzeća shodno Uredbi, te je Društvo zapošljavalo bez provođenja javnog oglašavanja. Na ovaj način nije ispoštovana transparentnost kod zapošljavanja.**

U cilju uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema unutrašnjih kontrola, Društvo je usvojilo određeni broj internih akata i procedura kojima su dijelom uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa. **Međutim, za dio poslovnih procesa Društvo nije sačinilo interna akta kojima bi se definisala ovlaštenja i odgovornosti, odnosno kako bi se uspostavile kontrolne aktivnosti i smanjili rizici na prihvatljiv nivo. To se odnosi na akte kojima se uređuje finansijsko planiranje i normative utroška goriva.**

Članom 11. Zakona o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona propisani su uslovi za obavljanje komunalnih djelatnosti koje moraju ispunjavati davaoci komunalnih usluga, među kojima je i obaveza utvrđivanja normativa rada i utroška materijalnih sredstava koji će omogućiti kontrolu nadležnih organa. **Društvo nije utvrdilo normative rada i utroška materijalnih sredstava, kako je propisano Zakonom o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona. To može imati za posljedicu da se upravljanje ljudskim i materijalnim resursima ne vrši tako da se ostvare ciljevi poslovanja.**

Tokom obavljanja prethodne revizije utvrđeno da se fakture unose u sistem bez provedene kontrole sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti, što nije u skladu sa članom 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH³. Nakon obavljene prethodne revizije, postupajući po preporukama iz Pisma menadžmentu kontrola knjigovodstvenih isprava prije knjiženja vrši se u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, zbog čega nije data preporuka.

Obavljenom revizijom utvrdili smo da Društvo nije uspostavilo funkcionalan sistem internih kontrola, što za posljedicu ima konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.

Preporuke:

- **donijeti nedostajuće interne akte kojima će se regulisati ključni procesi poslovanja kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola;**
- **prijem u radni odnos vršiti u skladu sa Zakonom o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju;**

² „Službeni glasnik Tuzlanskog kantona“, br. 4/19, 4/20, 11/20 i 5/21

³ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

- **utvrditi normative rada i utroška materijalnih sredstava, kako je to propisano Zakonom o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona.**

Organi Društva

Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Zakonom o privrednim društvima definisan je način upravljanja, kao i poslovanje u javnim preduzećima. Utvrđeni su organi upravljanja: Skupština, Nadzorni odbor, Uprava kao organ upravljanja i Odbor za reviziju.

Skupština je najviši organ upravljanja. Funkciju Skupštine Društva vrši punomoćnik Grada Tuzla, koga određuje resorna gradska služba, za svaku sjednicu skupštine, kojem daje punomoć u pisanom obliku i koji je u svemu dužan postupati u skladu s dobijenim obavezujućim uputama resorne gradske službe. Punomoćnici se imenuju sa liste kandidata za punomoćnike državnog kapitala, koju utvrđuje Gradsko vijeće, na prijedlog Gradonačelnika. Skupština podnosi Gradskom vijeću Tuzla izvještaje o radu i poslovanju Društva najmanje jednom godišnje. Skupština se održava najmanje jednom godišnje, a obavezno po izradi godišnjeg obračuna za prethodnu poslovnu godinu. Tokom 2023. godine održane su četiri sjednice, na kojima su donesene odluke o usvajanju: Plana poslovanja za 2023. godinu, Trogodišnjeg plan poslovanja za 2023.-2025. godinu, Izvještaja o poslovanju za 2022. godinu, raspodjeli dobiti za 2022. godinu, Revidiranog plana poslovanja za 2023. godinu i imenovanju Odbora za reviziju.

Nadzorni odbor čine predsjednik i dva člana koje imenuje i razrješava Skupština. Članovi Nadzornog odbora, čiji mandat traje od 20. 11. 2020. godine su: Jasmina Hasanefendić Šimleša, predsjednica i članovi, Senad Arslanagić i Elvis Lipovac. Nadzorni odbor je održao devet sjednica na kojima su razmatrani i usvojeni: elaborat o popisu za 2022. godinu, izmjene Pravilnika o radu, Pravilnik o plaćama, dodacima i naknadama, Pravilnik o zaštiti na radu, Odluka o davanju ovlaštenja za otpis potraživanja, Plan nabavki za 2023. godinu, izvještaji o provedenim javnim nabavkama, zapisnici Odbora za reviziju, razmatranje Elaborata o potrebi izmjene postojećeg cjenovnika odvoza i deponovanja komunalnog otpada za domaćinstva i privredne subjekte u Gradu Tuzla i donošenje odluke o utvrđivanju cijena odvoza i deponovanja komunalnog otpada na području Grada, Poslovnik o radu Nadzornog odbora, raspisivanje konkursa za izbor i imenovanje članova Odbora za reviziju, Odluka o kreditnom zaduženju i Nacrt plana poslovanja za 2024. godinu

Upravu Društva čini direktor. Odlukom Nadzornog odbora broj: 01-894/20-2 od 27. 5. 2020. godine za direktora Društva imenovan je Admir Bećirović na mandatni period od četiri godine. Direktor predstavlja upravu, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja Društvo i odgovara za zakonitost poslovanja. Nadzorni odbor je 14. 6. 2024. godine donio konačnu odluku o imenovanju Admira Bećirovića na novi mandat u trajanju od četiri godine.

Odbor za reviziju čine predsjednik i dva člana koji su birani od lica koja nisu zaposlenici Društva. Skupština je 11. 11. 2019. godine imenovala Odbor za reviziju na mandatni period od četiri godine u sastavu: Jasmina Akeljić, predsjednica i članovi Semezdin Brkić i Igor Anđić. Odlukom Skupštine, a na prijedlog Nadzornog odbora 26. 12. 2023. godine imenovan je Odbor za reviziju na period od četiri godine u sastavu: Jasmina Akeljić, predsjednica, i članice Edisa Zulić i Lejla Huremović Durić. Održano je osam sjednica na kojima su razmatrani i usvojeni: godišnja studija rizika i godišnji plan rada Odjela interne revizije za 2023. godinu, plan rada Odbora za reviziju za 2023. godinu, revizorski izvještaj za 2022. godinu, izvještaj o poslovanju za 2022. godinu, izvještaji Odjela interne revizije (Revizija godišnjeg popisa za 2022. godinu, Izvještaj o reviziji politika i procedura javnih nabavki i Izvještaj o reviziji blagajničkog poslovanja).

Interna revizija

Interna revizija je nezavisno, objektivno uvjeravanje i konsultantska aktivnost kreirana sa ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje društva. Ona pomaže društvu da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sistematičan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja. Interna revizija je dio cjelokupnog sistema internog nadzora s

ciljem ispitivanja pravilnosti rada i poslovanja, a služi u svrhu pomoći pri otklanjanju uočenih nepravilnosti putem davanja preporuka za poboljšanja.

U Društvu je uspostavljen Odjel za internu reviziju u skladu sa članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH kojeg čine direktor, koji nije zaposlenik Društva i jedan izvršilac. Funkciju direktora Odjela interne revizije obavljala je Mirela Karić, koja je imenovana na ovu poziciju 15. 2. 2022. godine na mandat u trajanju od četiri godine. Zbog preuzimanja drugih obaveza zbog kojih bi mogla doći u sukob interesa, direktorica Odjela interne revizije je 29. 11. 2023. godine podnijela ostavku na ovu poziciju. Nakon provedene konkursne procedure, Odlukom Odbora za reviziju od 15. 3. 2024. godine na poziciju direktora Odjela interne revizije imenovana je Berina Pirić na mandatni period od četiri godine. U skladu sa članom 28. stav b. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, i članom 63. Statuta Društva, Odbor za reviziju dužan je imenovati direktora Odjela za internu reviziju na osnovu javnog konkursa ukoliko Ured za reviziju institucija u FBiH nije upoznao javno preduzeće sa svojom namjerom da izvrši imenovanje u roku od 30 dana od dana kada je generalni revizor obaviješten. Prema članu 27. tačke 1. i 5. navedenog Zakona, nakon razrješenja direktora Odjela za internu reviziju generalni revizor ima pravo da imenuje novog direktora odjela za internu reviziju. **Društvo nije postupilo u skladu sa članom 27. i 28. Zakona o javnim preduzećima, prema kojima je bilo u obavezi obavijestiti Ured za reviziju institucija u FBiH o svojoj namjeri imenovanja direktora Odjela za internu reviziju.**

Članom 86. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da su subjekti od javnog interesa obavezni uspostaviti i osigurati funkcionisanje odjela interne revizije i imati u radnom odnosu najmanje jednog ovlaštenog internog revizora, s važećom licencom. Članom 14. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁴ utvrđeno je da rukovodilac jedinice za internu reviziju ima, između ostalog, sljedeće obaveze: pripremiti pravilnik o internoj reviziji, operativna uputstva i strateški plan interne revizije organizacije za period od tri godine.

Tokom obavljanja prethodne revizije, uvidom u dosije zaposlenice koja je raspoređena na radno mjesto internog revizora utvrdili smo da ona ne ispunjava uslov propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH u pogledu zahtjeva posjedovanja zvanja ovlaštenog internog revizora i važeće licence. Također, utvrdili smo da Odjel interne revizije nema donesen pravilnik o internoj reviziji, niti operativna uputstva za rad, te da nije sačinjen strateški plan interne revizije za period od tri godine. Postupajući po preporuci iz Pisma menadžmentu na mjesto internog revizora raspoređena je zaposlenica koja ispunjava uslove u pogledu posjedovanja zvanja ovlaštenog internog revizora, donesen je Pravilnik o internoj reviziji i sačinjen je Strateški plan interne revizije za period 2024-2026. godina.

Godišnjim planom rada za 2023. godinu planirano je da Odjel interne revizije: sačini Plan rada, izradi Godišnju studiju rizika za 2023. godinu, razmotri Godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu i Izvještaj nezavisnog revizora za 2022. godinu. Pored navedenog planirano je da Odjel izvrši reviziju: godišnjeg popisa, javnih nabavki, potraživanja, blagajničkog poslovanja, zaštite na radu, primjene SOKOP programa i obračuna plaća.

Odjel za internu reviziju je sačinio Godišnju studiju rizika i plan rada, te izvršio revizije: redovnog godišnjeg popisa za 2022. godinu, politika i procedura javnih nabavki, potraživanja i blagajničkog poslovanja. Također, Odjel je sačinio godišnji izvještaj o radu, u kojem je navedeno da su u pojedinačnim izvještajima konstatovane nepravilnosti za koje su date preporuke radi njihovog otklanjanja, o čemu je podnio i konačne izvještaje Odboru za reviziju.

Odjel interne revizije nije u potpunosti realizovao godišnji plan, nisu realizovana tri planirana revizijska projekata (zaštita na radu, primjena SOKOP programa i obračuna plaća).

Prevenција korupcije

Strategijom za borbu protiv korupcije Tuzlanskog kantona za period 2021-2024. godine⁵ zaduženi su svi organi uprave i druge institucije Tuzlanskog kantona, među kojima su i javna preduzeća, da sačine akcione planove borbe protiv korupcije.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 10/16

⁵ „Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/21

Tokom obavljanja prethodne revizije utvrđeno je da je Društvo odredilo osobu za koordinaciju antikorupcijskih aktivnosti, ali nije donijelo interni antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, kako bi se osigurao pravni, etički i profesionalni kvalitet rada. Postupajući po preporuci iz Pisma menadžmentu Nadzorni odbor je 8. 5. 2024. godine donio Strategiju za borbu protiv korupcije za 2024-2027. godinu i Akcioni plan za provedbu strategije za borbu protiv korupcije.

Transparentnost rada

Prema članu 2. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, Društvo je obavezno objavljivati informacije o svojoj organizacionoj strukturi i finansijskom poslovanju putem internet-stranice kako bi ih učinilo dostupnim javnosti. Uvidom u dostupne informacije na internet-stranici Društva utvrđeno je da su objavljene informacije u skladu sa Zakonom.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Članom 17. Zakona o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona⁶ propisano je da su davalac i korisnik komunalne usluge dužni usaglasiti prije korištenja usluge sve elemente pružanja određene komunalne usluge (prava i obaveze davaoca i korisnika komunalne usluge, te druga bitna pitanja) i o tome zaključiti ugovor. Društvo pruža usluge odvoza i deponovanja komunalnog otpada za 45.526 korisnika, od čega je 2.109 korisnika iz kategorije privreda i 43.417 korisnika iz kategorije domaćinstva. **Obavljenom revizijom utvrdili smo da Društvo nije zaključilo ugovore sa svim korisnicima komunalnih usluga (iz kategorije pravnih lica i kategorije domaćinstva) kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze, te druga bitna pitanja u pogledu pružanja komunalnih usluga. Prema podacima Naplatne službe, u 2023. godini zaključeno je 490 ugovora sa fizičkim licima (domaćinstvima) i 645 ugovora sa pravnim licima. Također, utvrđeno je da nije uspostavljen registar zaključenih ugovora sa korisnicima usluga koje pruža Društvo.**

Preporuka:

- **zaključiti ugovore sa svim korisnicima komunalnih usluga koje pruža Društvo, kojima će se regulisati međusobna prava i obaveze, te druga bitna pitanja u pogledu pružanja usluga, i uspostaviti registar zaključenih ugovora sa korisnicima usluga.**

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 Izrada i donošenje plana poslovanja

Uprava Društva, u skladu sa članovima 22-24 Zakona o javnim preduzećima i odredbama Statuta, sačinjava trogodišnji plan poslovanja, a na osnovu njega godišnje planove poslovanja.

Skupština Društva je 10. 1. 2023. godine odobrila Trogodišnji plan poslovanja za period 2023-2025. i Plan poslovanja za 2023. godinu.

Proces planiranja priprema Direktor zajedno sa odjelom Plana i analize u okviru Službe za finansije. Planiranje se vrši na osnovu ostvarenih rezultata poslovanja prethodne godine, nastalih promjena koje su se desile u prethodnom periodu, budućih investicijskih ulaganja, kao i procjene uslova i načina rada u narednom periodu.

Plan poslovanja za 2023. godinu sastoji se od: organizacijske strukture i plana zaposlenih, plana prihoda i rashoda i plana nabavke vozila i opreme u 2023. godini. Revidirani plan poslovanja za 2023. godinu donesen je 1. 12. 2023. godine.

⁶ „Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 11/21

Osnovne ekonomske kategorije planirane su i realizovane u sljedećim iznosima: u KM

Rb.	pozicija	Ostvareno u 2022.	Plan za 2023.	Ostvareno u 2023.	Indeks (5/4)x100	Indeks (5/3)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	10.392.629	12.633.479	12.409.901	98	119
II	Rashodi	10.381.033	12.602.699	12.372.759	98	119
III	Dobit (gubitak) prije poreza	11.596	30.780	37.142	121	320

Društvo je iskazalo ukupne prihode u iznosu od 12.409.901 KM, što je u odnosu na planirane manje za 223.578 KM ili 2%, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 2.017.272 KM ili 19%.

Ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 12.372.759 KM, te su u odnosu na planirane manji za 229.240 KM ili 2%, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.991.726 KM ili 19%. Društvo je za 2023. godinu iskazalo pozitivan poslovni rezultat u iznosu od 37.142 KM. Praćenje izvršenja Plana poslovanja vrši Uprava zajedno sa Službom za finansije i Službom računovodstva. U okviru navedenih službi, vrši se analiza raspoloživih sredstava i daju informacije direktoru vezane za izvršenje i odstupanje od planiranog na osnovu knjigovodstvenih i drugih evidencija. Uprava Društva periodično i po potrebi kroz sjednice izvještava Nadzorni odbor, a izvještavanje Gradskog vijeća, putem Skupštine vrši se najmanje jednom godišnje, a obavezno po izradi godišnjeg obračuna za prethodnu poslovnu godinu.

6.2 Izvještavanje

U skladu sa Statutom Društva, Uprava je obavezna podnijeti izvještaj o poslovanju Nadzornom odboru, po godišnjem obračunu s bilansom stanja i bilansom uspjeha. Nadzorni odbor je 4. 6. 2024. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju sa uključenim finansijskim izvještajima i Izvještajem neovisnog revizora za 2023. godinu. Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu razmatrala je i usvojila Skupština Društva na sjednici održanoj 20. 6. 2024. godine. Gradsko vijeće Tuzla Izvještaj o radu i poslovanju Društva za 2023. godinu do okončanja revizije nije razmatralo.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Finansijske izvještaje za 2023. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor odobrio 15. 2. 2024. godine.

Reviziju finansijskih izvještaja za 2023. godinu obavilo je društvo „Etic“ d.o.o. Zenica, koje je izrazilo mišljenje s rezervom o tim finansijskim izvještajima 22. 3. 2024. godine.

7.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

7.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: u KM

	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	12.409.901	10.392.629
Prihodi iz ugovora s kupcima	11.642.699	9.755.365
Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu	11.642.699	9.755.365
Ostali prihodi i dobiti	767.202	637.264

7.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora sa kupcima iskazani su u iznosu od 11.642.699 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode ostvarene od: pružanja usluga odvoza, deponovanja i reciklaže komunalnog otpada (8.556.806 KM), održavanja higijene grada (1.206.271 KM), održavanja i uređivanja javnih zelenih površina (1.001.112 KM), zimske službe (601.275 KM), kafilerijskih usluga (59.344 KM) i dimnjačarskih usluga (38.810 KM).

Odvoz i deponovanje komunalnog otpada je osnovna djelatnost Društva. Prihodi od odvoza i deponovanja komunalnog otpada čine 73,5% ukupno ostvarenih prihoda iz ugovora s kupcima. Cijene komunalnih usluga odvoza i deponovanja komunalnog otpada određene su Cjenovnikom na koje je skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Tuzlanskog kantona saglasnost dalo Gradsko vijeće Tuzla. Do 4. 5. 2023. godine u primjeni su bile cijene definisane odlukom Nadzornog odbora od 17. 5. 2013. godine uz izmjenu od 18. 8. 2014. godine. Nadzorni odbor je 4. 5. 2023. godine donio Odluku o utvrđivanju cijena odvoza i deponovanja komunalnog otpada na području Grada Tuzla kojom su utvrđene cijene usluga:

- za domaćinstva: po članu domaćinstva u kolektivnom stanovanju – 4 KM/član; u individualnom stanovanju do 100 m² (paušalno) – 11 KM; u individualnom stanovanju 100 – 150 m² (paušalno) – 14 KM; u individualnom stanovanju preko 150 m² (paušalno) – 21 KM; u vikendicama i stambenim objektima koji se privremeno/povremeno koriste (paušalno) – 4 KM; naknada za deponovanje – 2,5 KM;
- za pravna lica: utvrđene su kategorije (od I do V), a cijena usluge se definiše prema površini korištenog prostora i kreće se od 0,3 m² za V kategoriju (javno zdravstvo, školstvo, kultura i sport, vjerske institucije, humanitarne organizacije, itd.) do 1,30 KM za kategorije I (pekare, mesnice, ugostiteljske objekte, trgovačke radnje prehrambene i mješovite robe, voća i povrća, itd.) Kod paušalnog plaćanja naknada iznosi 25 KM za sve objekte do 30 m² bez obzira na djelatnost.

Uslugom odvoza komunalnog otpada obuhvaćeno je 40 mjesnih zajednica Grada Tuzla. Utovar i transport komunalnog otpada vrši se pomoću 16 specijalnih vozila, autosmečara sa tovarnim prostorom koji je opremljen hidrauličkim mehanizmom za sabijanje komunalnog otpada. Za odvoz komunalnog, industrijskog i građevinskog otpada iz većih privrednih subjekata, kao i transport kabastog otpada iz domaćinstava, koriste se specijalna vozila, podizači za utovar i transport velikih kontejnera (tzv. peka). Za odlaganje otpada koriste se tipicirane posude, kontejneri (1,1 m³) raspoređeni po gradu na za to predviđena postolja. Postavljeno je 1.500 posuda za korisnike usluga u kolektivnom stanovanju i za određeni broj korisnika u individualnom stanovanju. Pražnjenje kontejnera vrši se prema utvrđenom Planu i programu rada. Odvoz krupnog otpada iz domaćinstava se vrši organizovano dva puta godišnje (proljeće i jesen).

Nakon preuzimanja komunalnog otpada iz domaćinstava i privrednih subjekata na području Grada Tuzla, on se transportuje na gradsku deponiju „Desetine“ kojom upravlja Društvo. Na deponiji se otpad tretira na način da se određena količina tretira u fabrici za mehaničku obradu otpada, gdje se manuelnim putem vrši izdvajanje korisnih frakcija iz komunalnog otpada. Ostatak otpada, neiskorišteni dio se odlaže na deponijski prostor, gdje se sabija i prekriva inertnim materijalom. Projektovani kapacitet postrojenja je 8 t/h tretiranog otpada. Projektovani kapacitet u odnosu na ekvivalent stanovnika je 75.000 ES u jednoj smjeni, što trenutnim režimom rada predstavlja 50% obrađenog otpada sa područja Grada Tuzle. U ovom procesu izdvajaju se one frakcije koje imaju plasman na tržištu sekundarnih sirovina. Izdvajaju se PET ambalaža, HDPE, karton, papir, tvrda plastika i sve vrste metala. Sve izdvojene količine sekundarnih sirovina se baliraju i kao gotov proizvod odlažu za dalji plasman na tržište sekundarnih sirovina i reciklažu.

Higijena grada, zimska služba, održavanje zelenih površina, održavanje i uređenje vodotoka i drugi poslovi za uređenje grada definisani su ugovorima zaključenim sa Gradom Tuzla za svaku kalendarsku godinu, u kojima se ugovara okvirni iznos potrebnih usluga, a fakturišu se prema stvarnom obimu izvršenih usluga, na način i prema mjernim jedinicama definisanim ugovorima.

Higijena grada podrazumijeva obavljanje poslova pranja javnih asfaltnih površina, mašinsko metenje saobraćajnih površina, ručno čišćenje gradskih javnih površina, uklanjanje divljih deponija i sakupljanje i prevoženje napuštenih i izgubljenih pasa i mačaka lualica sa javnih površina na području Grada Tuzla i smještaj u privremeno sklonište gdje borave do udomljavanja. Pored toga higijeničarska služba radi na neškodljivom uklanjanju životinjskih leševa sa javnih površina, te njihovo adekvatno zbrinjavanje.

U 2023. godini sa Gradom Tuzla za obavljanje poslova higijene grada zaključeni su:

- *Ugovor o održavanju higijene javno-prometnih površina na području Grada Tuzle za period 15. 3. do 15. 11. 2023. godine, zaključen 30. 12. 2023. godine, kojim je utvrđeno je da su Budžetom Grada Tuzla za održavanje higijene javno-prometnih površina na području Grada Tuzle planirana sredstva u iznosu od 1.290.000 KM. Zaključen je Aneks ovog ugovora (1. 6. 2023. godine) kojim je definisano da vrijednost ovih usluga za 2023. godinu iznosi 1.415.300 KM. Realizacija Ugovora se vrši u skladu sa Programom održavanja higijene javno-prometnih površina i posebnim nalogima nadležne gradske službe;*

- *Ugovor o čišćenju i uređivanju putnih pojasa na području Grada Tuzle za period 1. 1. do 31. 12. 2023. godine, koji je zaključen 30. 12. 2022. godine. Ugovorom je utvrđeno da su u Budžetu Grada Tuzla za ovu namjenu planirana sredstva od 89.505 KM. Zaključen je Aneks ovog ugovora (1. 6. 2023. godine) tako da vrijednost ovih usluga iznosi 100.035 KM. Realizacija ovog ugovora vrši se u skladu sa Programom čišćenja i uređivanja putnih pojasa i posebnim nalogima nadležne gradske službe;*

- *Ugovor o obavljanju usluga uklanjanja pasa i mačaka lualica i neškodljivog uklanjanja životinjskih leševa sa javnih površina kojim je utvrđeno da je vrijednost ovih usluga 55.346 KM, a zaključenim Aneksom ona je promijenjena na 68.346 KM.*

Zimska služba: U cilju normalnog odvijanja saobraćaja u gradu i na lokalnim i nekategorisanim putevima, koje po Odluci Grada Tuzla održava organ uprave nadležan za komunalne poslove, ovi poslovi povjereni su Društvu. Način rada zimske službe definisan je u Planu i programu rada. Poslovi zimske službe podrazumijevaju uklanjanje snijega sa saobraćajnica, trotoara, trgova i šetnica na području Grada Tuzla. Pored uklanjanja snijega vrši se i posipanje abrazivnog materijala, za sprečavanje poledice. Rad zimske službe je definisan u Planu i programu na način da su sve javne asfaltno površine kategorisane u tri prioriteta djelovanja. Ugovorom o organizovanju zimske službe na području Grada Tuzle za periode od 1. 1. do 15. 3. 2023. godine i od 15. 11. do 31. 12. 2023. godine, zaključenim 30. 12. 2022. godine, utvrđeno je da su u Budžetu Grada Tuzla za organizovanje zimske službe planirana sredstva od 720.000 KM.

Parkovi i zelene površine: Društvu je povjereni obavljanje poslova održavanja zelenih površina u Gradu Tuzla koju čine parkovske površine, aleje, uređeni travnjaci, razdjelna ostrva, gradska spomen-obilježja, vodotoci, putni pojas, košenje zelenih površina, kao i čišćenje otpada, izgrablivanje lišća sa zelenih površina, orezivanje i sječa drveća na javnim površinama, održavanje ukrasnog grmlja, živih ograda, sezonskih i trajnih cvijetnjaka i održavanje i postavljanje gradskog parkovskog mobilijara.

Ugovorom o održavanju i uređenju javnih zelenih površina na području Grada Tuzle za period 1. 1. do 31. 12. 2023. godine, koji je zaključen 30. 12. 2022. godine, utvrđeno je da su u Budžetu Grada Tuzla za 2023. godinu planirana sredstva u iznosu od 1.078.700 KM za održavanje i uređivanje javnih zelenih površina na području Grada Tuzla. Zaključenim Aneksom ovog Ugovora 1. 6. 2023. godine vrijednost ovih usluga iznosi 1.171.400 KM. Realizacija ugovora vrši se u skladu sa Programom održavanja i održavanja javnih površina i posebnim nalogima nadležne gradske službe.

KG servis – u saradnji sa Vladom Kraljevine Holandije početkom 2000. godine u okviru PSO projekta, a na inicijativu Geesink Norba Group pri Društvu je organizovana radna jedinica KG-Servis. KG-Servis pruža usluge održavanja hidrauličnih sistema vozila za prikupljanje i odvoz smeća, te drugih vozila iz oblasti komunalne djelatnosti za područje Bosne i Hercegovine. U toku trogodišnjeg projekta servis je osposobljen za obavljanje zahtjeva fabrike Geesink Norba Groupu i zvanični je Geesnikov servis za područje Bosne i Hercegovine. Servis raspolaže garažom opremljenom sa mosnim kranom i svim specijalnim alatima za dijagnostiku kvarova i skladištem rezervnih dijelova.

Društvo je u toku 2023. godine povezanim licima pružalo komunalne usluge u Gradu Tuzla, na osnovu zaključenih ugovora i aneksa ugovora. Pravna lica su međusobno povezana preko Grada Tuzla, te je riječ o javnim društvima čiji je osnivač i vlasnik Grad Tuzla: JKP „Centralno grijanje“ d.o.o. Tuzla, JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tuzla, JKP „Saobraćaj i komunikacije“ d.o.o. Tuzla, „Tržnice-pijace“ d.o.o. Tuzla, JKP „Komemorativni centar“ d.o.o. Tuzla, JKP „Pannonica“ d.o.o. Tuzla i JP SKPC „Mejdan“ d.o.o. Tuzla. **U 2023. godini ostvaren je promet sa Gradom Tuzla i povezanim licima u iznosu od 3.205.364 KM. Društvo je u skladu sa Zakonom o porezu na dobit sačinilo Studiju o transfernim cijenama sa poveznim licima. Međutim, u Bilansu uspjeha nisu pravilno iskazani prihodi od povezanih lica. Ovi prihodi iskazani su u okviru prihoda iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okvirom i sadržaju konta za privredna društava.**

Preporuka:

- **prihode iz ugovora sa povezanim stranama iskazivati u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.**

Revizijskim procedurama je obuhvaćeno testiranje prihoda uvidom u ugovore, izlazne fakture i pripadajuće evidencije, odnosno testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu, usklađenost sa važećim ugovorima i cjenovnicima, kao i potpunost i tačnost objava povezanih s prihodima. Na osnovu uzorka i uvidom u ugovore, izlazne račune i pripadajuće evidencije poslovnih događaja, utvrđeno je da se prihodi priznaju u periodu na koji se odnose. Izlazni računi se pripremaju i evidentiraju u skladu sa važećim cjenovnicima i zaključenim ugovorima sa kupcima, nisu identifikovani oni prihodi koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje u skladu sa MSFI-jem 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima. Međutim, računovodstvenim politikama Društvo nije u potpunosti propisalo priznavanje prihoda uz primjenu svih kriterija za identifikiranje ugovora sa kupcima koji definiše primjenu modela koji se sastoji od pet koraka u skladu sa tačkom 9. MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima. **Razmatranjem usklađenosti računovodstvene politike Društva u priznavanju prihoda sa zahtjevima primjenjivih standarda finansijskog izvještavanja utvrdili smo da Društvo suštinski primjenjuje zahtjeve MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima pri sačinjavanju finansijskih izvještaja, ali da računovodstvene politike nisu u skladu sa MSFI-jem 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima, jer politikama nije propisano priznavanje prihoda koji definiše primjenu modela koji se sastoji od pet koraka: utvrđivanje ugovora sa kupcem, identifikacija prava svake strane u pogledu roba ili usluga koje se prenose, određivanje cijene transakcije, alokacija cijene transakcije na pojedine obaveze u ugovoru i priznavanje prihoda (kontinuirano, tokom vremena ili u određenom trenutku).**

Preporuka:

- **Računovodstvenim politikama propisati priznavanje prihoda uz primjenu svih kriterija za identifikiranje ugovora u skladu sa MSFI-jem 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima.**

7.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 767.202 KM i najvećim dijelom se odnose na prihode od od naplaćenih otpisanih potraživanja (396.929 KM), prihode od donacija stalnih sredstava po osnovu obračunate amortizacije (135.086 KM), finansijske prihode – pozitivne kursne razlike i kamate (71.301 KM), prihode po osnovu refundacija bolovanja preko 42 dana (106.887 KM).

7.1.2 Rashodi

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća: KM

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
RASHODI	12.372.759	10.381.033
Poslovni rashodi	10.994.396	9.587.977
Nabavna vrijednost prodate robe	4.032	6.294
Troškovi sirovina i materijala	792.907	689.802
Troškovi energije i goriva	738.377	826.365
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	8.183.703	6.793.643
Amortizacija	443.841	423.037
Troškovi primljenih usluga	560.720	544.277
Ostali poslovni rashodi i troškovi	270.816	304.559
Ostali rashodi i gubici	1.378.363	793.056

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 10.994.396 KM i čine najznačajniju stavku u strukturi ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 14,67% ili 1.406.419 KM. Poslovni rashodi u direktnoj su vezi sa ostvarenim prihodima po osnovu obavljanja osnovne djelatnosti.

7.1.2.2 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 792.907 KM i odnose se na utrošene rezervne dijelove (494.347 KM), utrošene sirovine i materijal (229.633 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma (68.927 KM).

7.1.2.3 Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva iskazani su u iznosu od 738.377 KM i najvećim dijelom odnose se na utrošeno gorivo i mazivo (688.533 KM) za putnička i teretna vozila u Društvu. Društvo je 2022. godine sklopilo okvirni sporazum za nabavku dizel goriva u trajanju od tri godine sa Hifa petrol d.o.o. Sarajevo do maksimalne vrijednosti od 1.989.000 KM sa PDV-om. Gorivo se nabavlja na način da određena putnička vozila gorivo toče na benzinskoj pumpi, dok se teretna vozila opslužuju iz rezervoara smještenih u krugu Društva u kojeg se gorivo doprema cisternom. Pravilnikom o korištenju službenih vozila i radnih mašina iz 2021. godine uređeni su uslovi korištenja službenih vozila i radnih mašina, način korištenja i održavanje vozila, ovlaštenja i odgovornost vozača, osiguranje i nadzor nad korištenjem vozila. **Pregledom uzorkom obuhvaćenih putnih naloga za određena vozila utvrdili smo da se oni ne vode u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga⁷ (nisu popunjene kolone polazak i dolazak, pređeni put, broj osoba u vozilu i ko je upravljao vozilom). Također, Društvo nema utvrđene normative (prosječna potrošnja goriva) na osnovu kojih bi se provodila kontrola samog utroška goriva, s ciljem uspostavljanja i implementiranja efikasnog sistema internih kontrola u Društvu, za šta je data preporuka u tački 4. Izvještaja.**

Preporuka:

- **putne naloge za vozila popunjavati u skladu sa Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrazaca putnog naloga.**

⁷„Sl. novine FBiH“, br. 28/06

7.1.2.4 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 8.283.703 KM, sa sljedećom strukturom: u KM

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja:	8.183.703	6.793.643
Bruto plaće zaposlenih	6.496.317	5.126.892
Ostale naknade zaposlenih	1.660.729	1.633.361
Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	26.657	33.390

Obračun plaća i naknada zaposlenih u Društvu uređen je Zakonom o radu, Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i dodacima i drugim naknadama JKP „Komunalac“ d.o.o. Tuzla (u daljem tekstu: Pravilnik o plaćama) i Pravilnikom o radu. U skladu s odredbama Pravilnika o plaćama, plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak ukoliko je ostvaren i uvećanja plaće u skladu sa Pravilnikom o plaćama. Osnovna plaća je rezultat broja sati rada u toku mjeseca, najniže neto satnice i pripadajućeg koeficijenta složenosti poslova. Visina satnice u Društvu iznosila je 2,31 KM. U februaru 2023. godine donesen je novi Pravilnik o plaćama kojim je promijenjen obračun plaće. Osnovna plaća prema novom Pravilniku o plaćama predstavlja proizvod osnovice za obračun plaća i koeficijenta radnog mjesta u koji su razvrstani poslovi zaposlenika. Osnovica za obračun plaće utvrđuje se Odlukom na početku svake godine, s tim da se osnovica ne može utvrditi u iznosu manjem od 560 KM. Osnovica za obračun plaće od februara do juna iznosila je 560 KM, kada je direktor donio odluku o povećanju osnovice na 670 KM. Osnovna plaća zaposlenika povećava se za svaku godinu radnog staža za 0,4%, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%. Zaposlenici imaju pravo na povećanu plaću na ime otežanih uslova rada, prekovremenog rada, noćnog rada, rada u dane sedmičnog odmora, kao i rada za vrijeme praznika u skladu sa Pravilnikom o plaćama.

Mjesečna plaća direktora utvrđena je u visini od tri prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH za prethodni mjesec. Prosječno isplaćena plaća stalno zaposlenih u 2023. godini na nivou Društva iznosi 1.062 KM. Najviša isplaćena neto plaća bez minulog rada iznosi 2.099 KM, a najmanja 587 KM.

Društvo je 4. 3. 2024. godine donijelo Odluku o trajanju i rasporedu radnog vremena kojom je redovno radno vrijeme utvrđeno od 7:00 do 15:30, za spremačice od 14:00 do 22:30, a za radnike na obezbjeđenju i zaposlenike u radnoj jedinici „Higijena grada“ radno vrijeme je utvrđeno u tri smjene. Odlukom nije definisano vrijeme i način korištenja odmora u toku radnog vremena.

Također, uvidom u evidencije o radnom vremenu koje Društvo vodi za sve zaposlenike utvrdili smo da one sadrže podatak o početku i završetku rada, kao i vrijeme korištenja pauze, ali da se kod svih zaposlenika evidencija vrši na identičan način (početak rada u 7:00, završetak rada u 15:30 za prvu smjenu, početak rada u 15:00 a završetak rada u 23:30 za drugu smjenu i početak rada u 23:00 i završetak rada u 7:00 za treću smjenu). S obzirom na to da je kod svih zaposlenika iskazano identično vrijeme početka i završetka radnog vremena, ne možemo potvrditi vjerodostojnost sačinjenih evidencija o provedenom vremenu na radnom mjestu, odnosno da je uspostavljena evidencija o radnom vremenu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu,⁸ jer se u obrasce ne upisuje stvarno vrijeme dolaska i odlaska s posla.

Preporuka:

- ***odlukom o radnom vremenu definisati način i vrijeme korištenja odmora u toku radnog vremena, a evidencije o radnom vremenu popunjavati na osnovu stvarnih podataka o vremenu provedenom na poslu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.***

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Troškovi ostalih naknada zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.660.729 KM i odnose se na troškove ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih (1.515.858 KM), troškove naknada plaća (139.418 KM) i troškove službenih putovanja zaposlenih (5.453 KM).

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih najvećim dijelom odnose se na naknade za ishranu u toku rada (847.220 KM), prevoza na posao i sa posla (337.563 KM), regres za godišnji odmor (191.845 KM) i izdatke za nagrade radnicima za državne, vjerske i druge praznike (82.500 KM).

Naknada za topli obrok se obračunava i isplaćuje u dnevnom iznosu u visini od 1% od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Naknade za prevoz na posao i s posla zaposlenici ostvaruju u visini mjesečne cijene karte gradskog i prigradskog prijevoza. Pravo na naknadu zaposlenici ostvaruju na osnovu Izjave ovjerene kod nadležnog organa, a čiji izgled i sadržaj propisuje direktor Društva.

Regres za godišnji odmor obračunat je i isplaćen u ukupnom iznosu od 191.845 KM. Pravilnikom o plaćama propisano je da zaposlenici imaju pravo na regres za korištenje godišnjeg odmora u visini od najmanje 50% prosječne neto plaće u FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Direktor je donio 21. 8. 2023. godine Odluku o isplati regresa za 2023. godinu kojom je utvrđena visina regresa u iznosu od 629 KM za zaposlenike koji ostvaruju pravo na korištenje godišnjeg odmora.

Izdaci za nagrade radnicima za državne, vjerske i druge praznike iskazani u iznosu od 82.500 KM odnose se na isplatu nagrade zaposlenicima za Novu godinu. Direktor je u decembru 2023. godine donio Odluku o dodjeli nagrade povodom obilježavanja državnog praznika na osnovu koje je isplaćena nagrada zaposlenicima u vrijednosti od po 250 KM svim zaposlenicima koji su u radnom odnosu na 20. 12. 2023. godine. Pravilnikom o radu definisano je da poslodavac može, u skladu sa svojim ekonomskim mogućnostima, nagraditi i stimulisati zaposlenike povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika, kao i po osnovu ostvarenih ušteda, racionalizacija i inovacija u procesu rada, a odluku o tome donosi direktor.

7.1.2.5 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 443.841 KM. Obračun se vrši putem vremenske amortizacije linearnom proporcionalnom metodom, koristeći amortizacione stope iz važećeg Pravilnika o obračunu amortizacije, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, o čemu je detaljnije pojašnjeno u tački 7.2.1.1 Izvještaja.

7.1.2.6 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 560.720 KM i odnose se na troškove usluga održavanja (202.860 KM), troškove neproizvodnih usluga (109.098 KM), troškove ostalih usluga (108.841 KM), troškove reklama i sponzorstva (69.943 KM), troškove usluge i dorade učinaka (48.200 KM), troškove zakupa (19.310 KM) i troškove transportnih usluga (2.468 KM).

Troškovi usluga održavanja iskazani su u iznosu od 202.860 KM i najvećim dijelom odnose se na troškove održavanja opreme u iznosu od 173.531 KM prema zaključenim ugovorima sa dobavljačima „Experting“ d.o.o. Živinice, „Euromodus“ d.o.o. Laktaši, „Teknoxgroup BH“ d.o.o. Sarajevo i „Auto-vox“ d.o.o. Tuzla nakon provedenih postupaka javnih nabavki.

Troškovi neproizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 109.098 KM i najvećim dijelom odnose se na troškove registracija vozila (44.036 KM), advokatske usluge (15.757 KM), zdravstvene usluge (15.042 KM) i troškove komunalnih usluga (13.302 KM).

Troškovi ostalih usluga najvećim dijelom u iznosu od 108.682 KM odnose se na usluge naplate odvoza smeća na osnovu zaključenog ugovora o zakupu sa JKP „Komemorativni centar“ Tuzla. Ugovorom je definisan zakup dijela poslovnog prostora u devet objekata u kojim Društvo postavlja blagajne za vršenje naplate. Naplatu za Društvo vrši zaposlenik JKP „Komemorativni centar“, a naplaćeni dnevni iznos se predaje u glavnu blagajnu Društva. Mjesečna zakupnina i naknada za obavljanje usluga obračunava se u iznosu od 3% od mjesečnog iznosa koji Društvo naplati od građana.

Troškovi reklama i sponzorstva iskazani u iznosu od 69.943 KM odnose se na troškove reklama u vidu korištenja naziva firme (27.197 KM), usluge marketinga putem elektronskih medija (19.245 KM) i troškove reklame za zakup bilborda (9.360 KM). Tokom 2023. godine, Društvo je zaključilo tri ugovora za usluge oglašavanja u vrijednosti od po 3.000 KM bez PDV-a sa „Vidik“ d.o.o. – RTV „Slon“ Tuzla, JP „RTV7“ d.o.o. Tuzla i DSO „T-media“ Tuzla, kojima je dogovoreno plaćanje u mjesečnim ratama od 250 KM. Društvo je zaključilo i okvirni sporazum sa „Insider media“ d.o.o. Visoko u vrijednosti od 37.925 KM bez PDV-a za usluge posredovanja u marketinškom oglašavanju na sportskim događajima, manifestacijama i aktivnostima na području Grada Tuzla. Na osnovu okvirnog sporazuma zaključuju se pojedinačni ugovori kojima je definisano da pružalac usluga podnosi redovno izvještaje o pojedinačnim realizovanim aktivnostima, međutim nije nam prezentovana dokumentacija da su uz fakture dostavljani i izvještaji.

7.1.2.7 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 270.816 KM i najvećim dijelom odnose se na troškove poreza, naknada, taksi i drugih dažbina na teret pravnog lica u iznosu od 168.851 KM, u okviru kojih se 111.233 KM odnosi na sudske takse (po presudama, žalbama, prijedlozima za izvršenje itd.) Ostali rashodi odnose se na troškove premija osiguranja (36.099 KM), platnog prometa (23.581 KM), poštanskih i telekomunikacijskih usluga (18.634 KM), članarina (11.715 KM), troškove reprezentacije (7.842 KM) i ostale finansijske rashode (4.094 KM).

7.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – dobit od 33.427 KM, dok je prethodne godine iskazana dobit od 10.436 KM.

S obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo ocjenu nadoknadive vrijednosti stalnih sredstava u iznosu od 2.580.710 KM, shodno zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti stalnih sredstava (tačka 7.2.1.1 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu neto nadoknadive vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, te u skladu s tim nije ni utvrdilo i evidentiralo efekte razlike između knjigovodstvene i neto utržive vrijednosti zaliha na teret rashoda perioda (tačka 7.2.2.1 Izvještaja);

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat Društva.

7.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

7.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
DUGOROČNA IMOVINA	2.587.258	2.667.626
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.580.710	2.659.242
Građevinski objekti	1.366.520	1.448.456
Postrojenja, oprema i namještaj	1.200.154	1.186.789
Transportna sredstva	13.387	23.276
Ostala dugoročna materijalna imovina	649	721
Nematerijalna imovina	6.548	8.384
Ostala nematerijalna imovina	6.548	8.384

Stalna sredstava iskazuju se po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, pojedino stalno sredstvo iskazuje se po njegovom trošku nabavke, umanjeno za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja, ako postoje.

7.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi prema dostavljenim podacima:

u KM

	Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja, oprema i namještaj	Transportna sredstva	Ost.mat. sredst.	Ukupno
1	Nabavna vrijednost						
	na 1. 1. 2023.	0	2.345.489	10.668.405	194.402	5.068	13.213.364
	direktna povećanja u 2023.	0	0	357.858	5.641	0	363.499
	otuđenje i rashodovanje	0	0	0	0	26	26
	na 31. 12. 2023.	0	2.345.489	11.026.263	200.043	5.042	13.576.837
2	Akumulirana amortizacija						
	na 1. 1. 2023.	0	897.033	9.481.616	171.126	4.347	10.554.122
	amortizacija za 2023.	0	114.310	317.760	9.889	72	442.031
	otuđenje i rashodovanje	0				26	26
	na 31. 12. 2023.	0	1.011.343	9.799.376	181.015	4.393	10.996.127
3	Neto knjigovodstvena vrijednost						
	na 1. 1. 2023.	0	1.448.456	1.186.789	23.276	721	2.659.242
	Na 31. 12. 2023.	0	1.334.146	1.226.887	19.028	649	2.580.710

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da su pomoćne knjige evidencije koje se vode za, između ostalog, nekretnine, postrojenja i opremu. Pomoćne knjige se vode posebno i u njima se vodi evidencija o materijalnoj imovini u količinama i novčanim iznosima. Podaci iz pomoćnih evidencija o materijalnoj imovini trebaju biti usaglašeni sa podacima u glavnoj knjizi i organizovani tako da se može izvršiti kontrola knjiženja. **Obavljenom revizijom utvrđeno je da Društvo ima uspostavljenu pomoćnu evidenciju nekretnina, postrojenja i opreme, ali ona nije usaglašena sa glavnom knjigom, a iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u Bilansu stanja i Glavnoj knjizi se razlikuje. Osim toga, isknjižavanje dotrajale i neupotreblijive opreme po popisu za 2022. godinu u iznosu od 166.454 KM izvršeno je u 2023. godini. Navedeno nije u skladu sa zahtjevima Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje, kao ni Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Preporuka:

- *pomoćnu evidenciju nekretnina, postrojenja i opreme uspostaviti tako da su podaci o ovoj imovini usaglašeni sa glavnom knjigom i Bilansom stanja, kako to nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

Osnovni kapital Društva utvrđen je u korigovanom početnom bilansu uključio je i zemljište i objekte na lokaciji Miladije (parcele Vučkovac, katastarska općina Tuzla IV), površine 7.389 m². Ove nekretnine u momentu sačinjavanja početnog bilansa nisu bile iskazane u finansijskim izvještajima Društva, niti su iskazane u evidencijama Društva na 31. 12. 2023. godine. Prema aktuelnom posjedovnom listu posjednik nad ovom imovinom je Društvo, dok su u ZK izvadcima u dijelu vlasništva upisana ili fizička lica ili stoji „nepoznato“. Društvo nema smetnji u korištenju ovih nekretnina, a pokrenuti su i procesi upisa vlasništva u zemljišno-knjižne evidencije.

Prema posjedovnom listu 634 i ZK izvratku br. 14441, Društvo je posjednik i vlasnik zemljišta površine 13.532 m² na lokaciji deponije Desetine, koje nesmetano koristi i od njega ostvaruje ekonomske koristi. Na 31. 12. 2023. godine Društvo ne iskazuje navedeno zemljište u svojim finansijskim izvještajima. **Navedeno nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema i Konceptualnim okvirom finansijskog izvještavanja. Zbog navedenog, nekretnine i kapital Društva su potcijenjeni na datum bilansa, a efekat na finansijske izvještaje nismo mogli utvrditi.**

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 1.334.146 KM (nabavne vrijednosti 2.345.489 KM, ispravke vrijednosti 1.011.343 KM), a odnose se na poslovne objekte Društva za obavljanje komunalnih djelatnosti na deponiji, hala za reciklažno postrojenje, poslovno sanitarni kontejneri i ostali montažni objekti i objekti za pročišćavanje. Smanjenje vrijednosti građevinskih objekata u 2023. godini izvršeno je za obračunatu amortizaciju.

Postrojenja, oprema i namještaj iskazani su u iznosu od 1.226.887 KM (nabavne vrijednosti 11.026.263 KM, ispravke vrijednosti 9.799.376 KM), a čine ih oprema za sakupljanje i odlaganje komunalnog otpada i održavanje higijene grada, uredski namještaj i računarska oprema. Povećanje vrijednosti na ovoj poziciji iskazano je u iznosu od 357.858 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku specijalne transportne opreme: auto cisterna Man (68.000 KM), autosmečar DAF LF 55 (60.000 KM), autocisterna Mercedes Benz (132.000 KM), Peugeot Boxer Putar (22.000 KM) i sitne mehanizacije (kosilica, trimera, puhača, motornih pila). Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2023. godini i isknjiženje dotrajale i neupotrebljive amortizovane opreme.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 13.387 KM (nabavne vrijednosti 194.402 KM, ispravke vrijednosti 181.015 KM), a čine ih teretna i specijalna vozila za prevoz komunalnog otpada, druga transportna vozila i putnički automobili. Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je za obračunatu amortizaciju tekućeg perioda.

Amortizacija

Amortizacija stalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa po amortizacionim stopama iz Zakona o porezu na dobit.

U tabeli je dat pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa po grupama sredstava:

Grupa sredstava	Stopa amortizacije %	Vijek trajanja (god.)
Građevinski objekti	5	20
Oprema	15-33,33	3-6,67
Transportna sredstva	15	6,67
Nematerijalna imovina	20	5

Umanjenje vrijednosti sredstava

Vrijednost stalnih sredstava na 31. 12. 2023. godine u poslovnim knjigama Društva iskazana je u neto iznosu od 2.580.710 KM. Društvo u dosadašnjem periodu na datum bilansa nije vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Prema MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena. Ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo. Također, u skladu s članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, subjekti od javnog interesa obavezni su, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim.

Navedeno može imati za posljedicu da se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava na datum bilansa može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima standarda.

Preporuka:

- **na datum bilansa izvršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstva, i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Vlasništvo nad nekretninama

Prema prezentiranom Katalogu nekretnina, Društvo se prema izvodima iz posjedovnih listova općinske službe za geodetske i imovinske poslove, vodi kao posjednik zemljišta na različitim lokacijama.

U finansijskim izvještajima nije iskazana vrijednost zemljišta. Osnovni kapital Društva, utvrđen u korigovanom početnom bilansu uključio je i zemljište i objekte na lokaciji Miladije (parcele Vučkovac, katastarska općina Tuzla IV, površine 7.389 m²), po tadašnjoj procjeni vještaka u iznosu od 1.368.000 KM, a ove nekretnine u momentu sačinjavanja početnog bilansa nisu bile u evidencijama Društva. Prema posjedovnom listu broj 1942 katastarske opštine Tuzla IV od 12. 10. 2016. godine „nositelj prava“ nad ovom imovinom je Društvo. Prema posjedovnom listu 634 katastarske općine Rasovac od 20. 4. 2016. godine „nositelj prava“ nad poslovnom zgradom površine 2.014 m² i 11.518 m² zemljišta uz privrednu zgradu je Društvo (lokacija Desetine).

Preporuka:

- **potrebno je u saradnji sa osnivačem poduzeti aktivnosti na uređenju stanja podataka o zemljištima i objektima, koja su data Društvu na upravljanje, radi njihove tačne i fer prezentacije u knjigovodstvenim evidencijama.**

Hipoteke i založno pravo

Prema izjavi, Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

7.2.1.2 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina iskazana je u iznosu od 6.548 KM (nabavna vrijednost 42.777 KM, ispravka vrijednosti 36.229 KM), a odnosi se na programske aplikacije (softver) za obračun komunalnih usluga, finansijsko, materijalno i blagajničko poslovanje, obračun plaća i PDV-a, po programskim rješenjima firme „Spin“ d.o.o. Tuzla i SOKOP – aplikacija za razmjenu podataka.

7.2.2 Kratkoročna imovina

Na 31.12. 2023. godine Društvo iskazuje sljedeću strukturu kratkoročne imovine: u KM

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Kratkoročna imovina:	8.547.731	9.123.183
Zalihe	1.900.427	1.814.832
Potraživanja od kupaca	6.531.103	7.138.603
Novac i novčani ekvivalenti	114.461	104.427
Akontacija poreza na dobit	1.740	3.781

7.2.2.1 Zalihe

Zalihe su iskazane u iznosu od 1.900.427 KM, a odnose se na zalihe sirovina, materijala rezervnih dijelova i sitnog inventara (436.075 KM), zalihe robe (16.128 KM) i date avanse (1.448.224 KM).

Zalihe sirovina i materijala na 31. 12. 2023. godine iskazane su u iznosu od 436.075 KM. Najveći dio zaliha odnosi se na zalihe rezervnih dijelova za teretna i motorna vozila, te zalihe raznog materijala za obavljanje komunalne djelatnosti.

Društvo nije razvilo sistem za praćenje ročne strukture ukupnih zaliha, a Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama nije propisano da se vrši analiza ročne strukture i obrta zaliha. Također, računovodstvenim politikama nije propisano naknadno mjerenje odnosno vrednovanje zaliha. Paragrafom 9. MRS 2 – Zalihe je propisano da se one vrednuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža. Nije nam prezentirano da Društvo utvrđuje neto nadoknadivu vrijednost zaliha na datum bilansa, zbog čega ne možemo potvrditi da se zalihe vrednuju u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe. **S obzirom na navedeno, ne možemo potvrditi da su zalihe sirovina i materijala iskazane u iznosu od 436.075 KM vrednovane u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, prema kojim se one vrednuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža. Efekte usklađenja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi.**

Preporuka:

- **utvrditi ročnu strukturu zaliha i na datum bilansa vršiti procjenu njihovog nadoknadivog iznosa, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.**

Dati avansi iskazani su u iznosu od 1.447.335 KM, a odnose se na avanse koji se nastali knjigovodstvenim evidentiranjem neovlašteno izdatih višestranih kompenzacija sa pravnim licima sa područja Tuzlanskog kantona 2008. godine, od čega se najznačajniji odnose na „Erste“ d.o.o. Tuzla (773.397 KM) i „Okano“ d.o.o. Tuzla (523.109 KM). Po navedenom su vršene istražne radnje nadležnih institucija, koje su obustavljene radi smrti zaposlenika koji je u ime Društva ovjeravao ove kompenzacije. Društvo nije izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja za date avanse, iako nema osiguranih instrumenata obezbjeđenja naplate, a naplata nije izvjesna. S obzirom na to da Društvo neće imati buduće ekonomske koristi po osnovu iskazanih avansa, konstatujemo da nisu ispunjeni uslovi za njihovo priznavanje u bilansnim evidencijama, kako se to zahtjeva paragrafom 4.38 – Priznavanje elemenata finansijskih izvještaja Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje. Također, Društvo nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka od datih avansa u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, koji uvodi koncept očekivanih kreditnih gubitaka, prema kojem je subjekt dužan mjeriti rezervacije za umanjenje vrijednosti za finansijski instrument u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno povećao od početnog priznavanja. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je iskazani iznos datih avansa realan i naplativ. To za posljedicu može imati da su rashodi potcijenjeni, a potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni za iznos utvrđenog usklađivanja prema međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja

Preporuka:

- **iz knjigovodstvenih evidencija isknjižiti date avanse i elemente finansijskih izvještaja priznavati u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, i Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.**

7.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja od kupaca: u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Ukupno potraživanja od kupaca:	6.531.103	7.138.603
Kupci u zemlji	6.531.103	7.138.603

Potraživanja od kupaca na datum bilansa iskazana su u neto iznosu od 6.531.103 KM (bruto potraživanja iskazana su u iznosu od 13.390.932 KM, a ispravka potraživanja iskazana je u iznosu od 6.859.828 KM).

Društvo je uspostavilo ročnu strukturu potraživanja. U okviru iskazanih potraživanja od kupaca su potraživanja u iznosu od 4.323.521 KM koja su starija od godinu dana za koja nije izvršena ispravka potraživanja na teret rashoda. Dio ovih potraživanja odnosi se na potraživanja iz perioda prije 2009. godine kada nije vršeno blagovremeno utuživanje i za koja Društvo nema adekvatne instrumente obezbjeđenja naplate ili su nastupili pravni momenti zastare. Skupština Društva je 20. 6. 2018. godine usvojila Plan otpisa sumnjivih i spornih potraživanja nastalih u periodu 1997. do 2009. godine. Ovim Planom predviđeno je da se u periodu 2018. do 2028. godine izvrši ispravka zastarjelih a neutuženih potraživanja u iznosu od 5.468.379 KM. Na datum bilansa, nakon izvršenih ispravki u skladu sa Planom otpisa, ova potraživanja iskazana su u iznosu od 637.410 KM.

Ročna struktura potraživanja od kupaca	Ukupno potraživanja na 31. 12. 2023. godine	Potraživanja do godinu dana	Potraživanja starija od godinu dana
Neutužena tekuća potraživanja	3.145.531	2.207.582	937.949
Neutužena i zastarjela potraživanja nastala do 2009. godine	637.410	-	637.410
Utružena potraživanja	2.748.162	-	2.748.162
Ukupno	6.531.103	2.207.582	4.323.521

Obavljenom revizijom utvrdili smo da Društvo poduzima aktivnosti u vezi s naplatom potraživanja na ime pruženih komunalnih usluga podnošenjem prijedloga za izvršenje neplaćenih računa nadležnom sudu. Prema izjavi odgovornog lica, u 2023. godini podneseno je 6.480 prijedloga za dozvolu izvršenja protiv fizičkih lica za naplatu potraživanja u vrijednosti od 565.734 KM. Knjigovodstveno se vrši preknjižavanje ovih potraživanja na poziciju sumnjivih i spornih, ali se ne vrši ispravka na teret rashoda u momentu podnošenja prijedloga za izvršenje. Društvo na 31. 12. 2023. godine ima 59.181 aktivnih predmeta (prijedloga za dozvolu izvršenja protiv fizičkih lica).

Društvo nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka od nenaplaćenih potraživanja starijih od godinu dana u iznosu od najmanje 4.323.521 KM, u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, koji uvodi koncept očekivanih kreditnih gubitaka, zbog čega ne možemo potvrditi da je iskazani iznos potraživanja realan i naplativ. Potraživanja starija od godinu dana čine 66,2% ukupno iskazanih potraživanja. Navedeno ima za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) precijenjena, što je uticalo i na iskazani finansijski rezultat.

Preporuka:

- **ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja starijih od godinu dana vršiti na teret rashoda tekućeg perioda, a na datum bilansa procijeniti očekivane kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.**

7.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća: u KM

	na 31. 12. 2023.	na 31. 12. 2022.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:	114.461	104.427
Transakcijski računi – domaća valuta	114.023	104.225
Transakcijski računi - strana valuta	205	44
Blagajne – domaća valuta	136	158

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod Intesa Sanpaolo banke d.d. (glavni račun), Raiffeisen bank d.d., NLB banke d.d, Sparkasse bank d.d. i Nove Banke d.d. Salda na računima kod banaka su potvrđena izvodima na 31. 12. 2023. godine.

Pravilnikom o unutrašnjem platnom prometu iz 2015. godine uređeni su obavljanje platnog prometa u Društvu, uslovi i način plaćanja, blagajničko poslovanje, i drugo. Putem blagajne vrši se naplata računa za izvršene usluge iz registrovane djelatnosti. Dnevni promet koji ostvari od naplaćenih računa u gotovini evidentira se putem blagajne koja se nalazi u direkciji Društva i naplatnim mjestima. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da Društvo gotov novac, ostvaren obavljanjem registrovane djelatnosti, uplaćuje na transakcijski račun, u skladu sa članom 20. Zakona o unutrašnjem platnom prometu⁹ i članom 8. Uredbe o uslovima i plaćanju gotovim novcem¹⁰. Visina blagajničkog maksimuma utvrđuje se odlukom direktora, na osnovu prosječnih dnevnih isplata iz blagajne u prethodnom mjesecu, kao i drugih uslova koji su od uticaja za potrebu držanja novca u blagajni. Odlukom o visini blagajničkog maksimuma od 2. 10. 2023. godine utvrđen je blagajnički maksimum od 250 KM.

Društvo je zaključilo ugovor o zakupu devet poslovnih prostora sa JKP-om „Komemorativni centar“ d.o.o. Tuzla za postavljenje isturenih naplatnih blagajni putem koji se vrši gotovinska naplata računa za izvršene komunalne usluge. Naplatu računa u ime i za račun Društva vrši radnik JKP-a „Komemorativni centar“ d.o.o. Tuzla. Naplaćeni dnevni iznos na isturenoj blagajni svaki dan se predaje u glavnu blagajnu Društva. Zaključenim ugovorom utvrđeno je da se mjesečna zakupnina i naknada za obavljanje usluga naplate računa obračunava u iznosu od 3% od mjesečnog iznosa koji se naplati putem isturenih blagajni. Troškovi ovih usluga u 2023. godini iznosili su 108.682 KM.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
KAPITAL	6.804.859	6.772.313
Državni kapital	1.863.843	1.863.843
Statutarne rezerve	2.789.958	2.789.958
Revalorizacione rezerve	2.287.843	2.287.843
Dobit tekućeg perioda	33.427	10.436
Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda	170.212	179.767

Statutom je utvrđeno da je osnivač Društva Grad Tuzla i da osnovni kapital iznosi 4.762.839 KM nakon isknjižavanja javnih dobara i dobara u općoj upotrebi, što je utvrđeno pravosnažnim i izvršnim Rješenjem Kantonalne Agencije za privatizaciju Tuzlanskog kantona. U Aktuelnom izvodu iz sudskog registra od 2. 11. 2023. godine upisana je vrijednost osnovnog kapitala u iznosu od 4.762.839 KM.

Uvidom u bilansnu poziciju osnovnog kapitala utvrdili smo da je na 31. 12. 2023. godine iskazana vrijednost osnovnog kapitala u iznosu od 1.863.843 KM.

Također, za iskazane pozicije statutarne rezerve u iznosu od 2.789.958 KM i revalorizacione rezerve u iznosu od 2.287.843 KM nije prezentirana relevantna dokumentacija na osnovu koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje ovih pozicija, zbog čega ne možemo potvrditi visinu i strukturu iskazanog kapitala Društva na datum bilansa. **Navedeno nije u skladu sa članovima 10. i 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojima je utvrđeno da je osnov za knjiženje u poslovnim knjigama vjerodostojna knjigovodstvena isprava, koja mora nedvosmisleno pokazivati vrstu i obim nastalog poslovnog događaja, odnosno promjene.**

Preporuka:

- ***izvršiti usklađivanje vrijednosti osnovnog kapitala iskazanog u finansijskim izvještajima sa kapitalom u sudskom registru i Statutu, te izvršiti analizu i utvrditi strukturu iskazanih pozicija revalorizacionih i zakonskih rezervi u cilju istinitog i fer prikazivanja finansijskog položaja Društva.***

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15, 79/15 i 4/21

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15, 82/15

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u ukupnom iznosu od 4.330.130 KM.

Struktura obaveza na datum bilansa:

u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
OBVEZE	4.330.130	5.018.496
Dugoročne obaveze	1.880.775	2.552.009
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	1.088.901	1.568.760
Odgođeni prihod	791.874	983.249
Kratkoročne obaveze	2.449.355	2.466.487
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	1.533.557	1.758.290
Obaveze za porez na dobit	3.714	1.160
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	912.084	707.037

7.2.4.1 Dugoročne obaveze

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 1.088.775 KM, a odnose se na dugoročni dio obaveza po kreditima FBiH – kredit Svjetske banke (Međunarodna asocijacija za razvoj - IDA) koji je odobrila Bosni i Hercegovini sporazumom od 12. 7. 2002. godine. Kredit je prvobitno odgovarajućim supsidijarnim sporazumima prenesen na krajnje korisnike, između ostalih, na JKP „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ d.o.o. Tuzla. Obzirom da Općinsko vijeće Lukavac nije prihvatilo izgradnju sanitarne deponije koja je trebala biti finansirana ovim kreditnim sredstvima, obaveze po osnovu kredita su Sporazumom o regulisanju međusobnih obaveza iz aprila 2009. godine potpisanog između Društva, Općine Tuzla i JKP-a „Regionalni centar za upravljanje čvrstim otpadom“ d.o.o. Tuzla preuzete od strane Društva zajedno sa materijalnom imovinom finansiranom tim sredstvima. Ukupna kreditna sredstva iznose 3.900.000 SPV (specijalna prava vučenja), a preuzeta su u definisanim procentima od 75,04 % na teret Društva (2.926.560 SPV), a ostatak od strane više općina iz Tuzlanskog kantona. Otplata kredita je predviđena u periodu od oktobra 2010. do aprila 2027. godine, dva puta godišnje, po trenutnom kursu SPV-a.

Odgođeni prihodi iskazani su u iznosu od 791.874 KM, a odnose se na primljene donacije u ranijim godinama, a koja su evidentirana u skladu sa MRS-om 20 - Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanja državne pomoći.

7.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 1.533.557 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima (778.997 KM) i obaveze po uzetim kreditima (754.560 KM).

Iskazane obaveze prema dobavljačima manje su za 25.810 KM u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnije obaveze iskazane su prema „Auto-motor“ d.o.o. Tuzla (303.174 KM), „Hifa-petrol“ d.o.o. Vogošća (121.923 KM), „SV company“ d.o.o. Laktaši (91.053 KM) i JKP „Komemorativni centar“ d.o.o. Tuzla (79.183 KM).

Obaveze po uzetim kreditima odnose se na kreditna zaduženja kod Intesa Sanpaolo bank d.d. Sarajevo na revolving osnovi za potrebe finansiranja obrtnih sredstava sa rokom vraćanja do 12 mjeseci (319.000 KM) i kratkoročni dio dugoročnog kredita Svjetske banke (435.560 KM) koji dopijeva za plaćanje u 2024. godini.

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja iskazane su u iznosu od 912.084 KM, a najvećim dijelom se odnose na obaveze prema zaposlenima za neto plaće (346.167 KM), poreze i doprinose iz i na plaće (246.678 KM), obaveze za PDV (139.058 KM), obaveze za topli obrok (77.383 KM). Obaveze prema zaposlenima, obaveze za poreze i doprinose iz i na plaću, topli obrok odnose se na obračunate obaveze za decembar 2023. godine, a isplaćene su u januaru 2024. godine.

7.2.5 Popis imovine i obaveza

Na osnovu Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem Društva iz 2013. godine i Odluke direktora od 16. 11. 2023. godine, imenovana je Centralna popisna komisija i sedam pojedinačnih komisija za popis. Odlukom o redovnom popisu utvrđeni su rokovi za dostavljanje izvještaja o izvršenom popisu Nadzornom odboru (do 31. 1. 2024. godine) i za donošenje odluka u vezi sa popisom (do 4. 2. 2024. godine). Nakon provedenog popisa komisije su sačinile izvještaje sa pregledima stanja imovine (popisne liste), prijedlozima za rashodovanje i isknjižavanje dotrajale i neupotreblljive opreme. Na osnovu pojedinačnih zapisnika sačinjen je Elaborat o popisu imovine i obaveza za 2023. godinu, koji je Nadzorni odbor usvojio 31. 1. 2024. godine.

Članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisana je obaveza vršenja popisa imovine i obaveza na dan kada završava poslovna godina, s ciljem utvrđivanja njihovog stvarnog stanja, te usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Također, istim članom Zakona propisano je da pravno lice kod kojeg se nalaze tuđa sredstva je dužno ta sredstva popisati i primjerak popisnih listi dostaviti pravnom licu kojem ona pripadaju.

Provedenom revizijom utvrđeno je da:

- izvještaj o popisu nema podataka o zemljištima koje Društvo koristi;
- nije izvršen popis građevinskih objekata;
- nije izvršen popis tuđe imovine koju Društvo koristi;
- popis dugoročnih i kratkoročnih obaveza nije stvarno izvršen, u Zapisniku komisije konstatovano je da su stanja obaveza preuzeta iz knjigovodstvenih evidencija, a podaci su iskazani u zbirnim iznosima bez obrazloženja pojedinačnih stanja;
- popis potraživanja nije stvarno izvršen, popisna komisija nije sačinila popisnu listu po kupcima sa iskazanim stanjem na 31. 12. 2023. godine, u izvještaju popisne komisije navedena knjigovodstvena stanja potraživanja u zbirnom iznosu;
- nije izvršen popis vanbilansne evidencije.

S obzirom na navedeno, ne možemo potvrditi da je popis imovine i obaveza proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Popisom nisu obuhvaćeni zemljište, građevinski objekti i tuđa imovina, nije utvrđeno stvarno stanje potraživanja i obaveza, a samim tim nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem koje bi se utvrdilo popisom.

Preporuka:

- **popis imovine i obaveza vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

7.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U izvještaju o novčanim tokovima iskazano je početno stanje novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 104.427 KM i konačno stanje 114.461 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu od 10.034 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U izvještaju o promjenama u kapitalu za 2023. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha. Izvještaj je sačinjen u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama na kapitalu i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvještajima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Osim navedenog, i ostali međunarodni računovodstveni standardi i međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH sadrže zahtjeve za objavama u bilješkama uz finansijske izvještaje. **Uprava pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije objavila dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanje uz finansijske izvještaje.**

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (član 25.) propisano je da su, između ostalih, subjekti od javnog interesa za priznavanje, mjerenje, prezentaciju i objelodanjivanje pozicija u finansijskim izvještajima obavezni primjenjivati MSFI. S obzirom na to da je Društvo javno preduzeće, samim tim je i subjekt od javnog interesa, te je po tom osnovu obavezno primjenjivati MSFI. **U Bilješkama je navedeno da Društvo primjenjuje MSFI za MSS, dok je u potpisanoj izjavi o primijenjenom standardu finansijskog izvještavanja navedeno da su pri sačinjavanju finansijskih izvještaja primijenjeni MRS/MSFI.** Napominjemo da je obaveza subjekata čiji su finansijski izvještaji usklađeni sa MSFI-jevima, u skladu sa MRS-om 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, dužni objaviti izričitu i bezrezervnu izjavu o toj usklađenosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljene u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i članom 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te nisu objavljene dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. Također, u Bilješkama je navedeno da su primijenjeni MSFI za MSS.

Preporuka:

- *Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda, Međunarodnih računovodstvenih standarda finansijskog izvještavanja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.*

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija na datum bilansa iskazana je u iznosu od 11.029.840 KM, a odnosi se na evidencije zemljišta 8.505.626 KM, prateće objekte na deponiji 1.565.868 KM i obaveze za tuđa osnovna sredstva 958.346 KM. Evidencije o zemljištima za odlaganje komunalnog otpada i pratećim objektima odnose se na imovinu evidentiranu po odlukama Općinskog vijeća Tuzla iz 2003., 2009. i 2013. godine, o proglašenju javnim dobrima zemljišta i objekata koji su u funkciji javnih dobara, a koji su posebnim ugovorom data Društvu na upravljanje i korištenje.

9. JAVNE NABAVKE

Uprava Društva donijela je Plan javnih nabavki u januaru 2023. godine, nakon usvajanja Plana poslovanja za 2023. godinu. Planom su bile predviđene nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti 3.575.520 KM.¹¹ U toku godine bilo je 16 izmjena i dopuna Plana nabavki, nakon kojih je ukupna procijenjena vrijednost planiranih nabavki iznosila 4.420.026 KM. Društvo je u decembru 2022. godine donijelo novi Pravilnik o javnim nabavkama koji je usklađen sa izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama¹². U skladu sa Zakonom, u Društvu je sistematizovano i popunjeno radno mjesto službenika za javne nabavke.

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Direktni sporazum	76	444.366	52	216.977	10	85.845
Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda	15	353.340	11	252.316	4	121.462
Otvoreni postupak	31	3.597.165	19	2.438.932	6	1.912.735
Aneks II	3	25.155	1	13.593	0	0
Ukupno	125	4.420.026	83	2.921.817	20	2.120.042

*Prema posljednjim izmjenama

Nabavka polovnog teretnog vozila (kamion autosmečar) izvršena je putem otvorenog postupka procijenjene vrijednosti 93.600 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo je šest potencijalnih dobavljača, a dostavljene su tri ponude. Komisija je sačinila Zapisnik o ocjeni ponuda u kojem su dvije ponude ocijenjene kao neprihvatljive jer ne ispunjavaju uslove iz tenderske dokumentacije (jedan ponuđač ponudio vozilo manje nosivosti od tražene, dok drugi nije dostavio izjavu o prihvatanju uvida u vozilo), te je jedna ponuda ocijenjena kao prihvatljiva. **Ugovor o nabavci sa SV Company d.o.o. Laktaši sklopljen je 9. 10. 2023. godine u vrijednosti od 70.200 KM sa rokom isporuke odmah, odnosno najkasnije do sedam dana. Međutim, zapisnikom o preuzimanju vozila komisija je konstatovala da je 6. 10. 2023. godine izvršena isporuka i preuzimanje polovnog vozila, iako ugovor o nabavci nije bio potpisan.**

Nabavka polovne cisterne s novom nadgradnjom provedena je putem otvorenog postupka procijenjene vrijednosti 154.440 KM, sa kriterijem ekonomski najpovoljnija ponuda. Nije nam prezentovana dokumentacija da je izvršena prethodna provjera tržišta. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 11 potencijalnih dobavljača, a dostavljena je samo jedna ponuda od SV company d.o.o. Laktaši koju je komisija ocijenila kao prihvatljivu. **Ugovor o nabavci zaključen je 13. 10. 2023. godine u vrijednosti od 154.440 KM, sa rokom isporuke odmah nakon potpisivanja ugovora. Zapisnikom o preuzimanju vozila komisija je konstatovala da je 25. 10. 2023. godine izvršena isporuka vozila, što nije u skladu sa zaključenim ugovorom.**

Nabavka rezervnih dijelova za teretna vozila provedena je putem otvorenog postupka procijenjene vrijednosti u iznosu od 1.404.000 KM. **Sačinjena zabilješka o istraživanju tržišta od 3. 2. 2023. godine ne sadrži detaljno opisan način istraživanja tržišta, nisu navedeni ponuđači od kojih su tražene informativne ponude, nije navedeno koji su ponuđači dostavili ponude i zabilješka nije potpisana, zbog čega ne možemo potvrditi da je vršeno istraživanje tržišta u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.** Odluka o pokretanju postupka donesena je 6. 2. 2023. godine. Nabavka je podijeljena na deset lot-ova, a kriterij za dodjelu ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda, sa kriterijima cijena i rok plaćanja. Planirano je zaključivanje okvirnih sporazuma na tri godine sa jednim ponuđačem. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, u radu komisije učestvovao je službenik za javne nabavke.

¹¹ Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa uključenim PDV-om.

¹² „Sl. novine BiH“, br. 39/14 i 59/22

Tenderska dokumentacija izmijenjena je dva puta, a obje izmjene odnosile su se na produženje rokova za dostavu i otvaranje ponuda zbog izjavljenih žalbi. Žalba od ponuđača Autoelektra d.o.o. Sarajeva izjavljena na tendersku dokumentaciju odnosila se na tražene dokaze za uredno izvršenje prethodnih ugovora kao i zaključivanje ugovora na osnovu okvirnog sporazuma. Društvo je donijelo Zaključak o odbacivanju žalbe kao neblagovremene jer je istekao rok za dostavljanje žalbe, međutim žalitelj je uložio žalbu i na navedeni zaključak. Žalbe su uz izjašnjenja i dokumentaciju prosljeđene Uredu za razmatranje žalbi, koji je donio zaključak o odbacivanju žalbe kao neuredne jer nije dostavljen dokaz o uplati naknade za pokretanje postupka. Druga izjavljena žalba odnosila se na ispravku obavještenja o nabavci zbog ostavljenog kratkog roka u izmjeni tenderske dokumentacije, koju je Društvo prihvatilo. Nakon provedenog postupka, okvirni sporazumi na tri godine do maksimalnih iznosa procijenjenih za svaki lot zaključeni su sa: „Auto-motor“ d.o.o. Tuzla (šest okvirnih sporazuma zaključenih 24. i 25. 5. 2023. godine), „Mirado“ d.o.o. Tuzla (dva okvirna sporazuma zaključena 23. i 24. 5. 2023. godine) i „Union-comerc-co“ d.o.o. Zenica (dva okvirna sporazuma zaključena 24. 5. i 9. 6. 2023. godine). Sporazumima je definisano da rok za isporuku iznosi dva radna dana, a isporuke se vrše sukcesivno prema potrebama kupca, a pojedinačnim ugovorima iz okvirnih sporazuma smatraju se pojedinačne narudžbenice sa pratećom fakturom.

Nabavka marketinških usluga procijenjene vrijednosti od 44.460 KM provedena je putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 12 ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda. Komisija je sačinila zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda, te utvrdila da dostavljena ponuda od „Insider Media“ d.o.o. Visoko ispunjava uslove, te dala direktoru preporuku da se zaključi ugovor o nabavci. Odluka o izboru najpovoljnije ponude donesena je 10. 5. 2023. godine, kada je i zaključen okvirni sporazum o nabavci u vrijednosti od 44.372 KM. Na osnovu okvirnog sporazuma zaključuju se pojedinačni ugovori o sukcesivnom pružanju usluga, u zavisnosti od konkretnih potreba Društva.

Postupajući po preporukama datim u Pismu menadžmentu, Društvo sačinjava detaljne zabilješke o prethodnoj provjeri tržišta i imenovane komisije za javne nabavke donose poslovničke o radu, što je propisano Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za nabavke.¹³

Članom 90. stav 2. Zakona o javnim nabavkama definisano je da ugovorni organ pisanim putem ili putem portala javnih nabavki traži prijedlog cijene ili ponudu od jednog ili više privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost koja je predmet javne nabavke. **Vezano za provedene direktne postupke koji se odnose na usluge održavanja računarske mreže, usluge dezinfekcije, deratizacije i dezinfekcije radnih prostora i deponije Desetine, nabavku akumulatora za putnički program, usluge kontrole ispravnosti videonadzora i ostalih alarmnih uređaja i nabavku gumenih crijeva sa priključcima za hidrauličke i pneumatske sklopove za teretni program, nije nam prezentovana dokumentacija da su traženi prijedlozi cijena ili ponuda od jednog ili više dobavljača. Navedeno nije u skladu sa članom 90. Zakona o javnim nabavkama.**

Preporuka:

- **postupke nabavki putem direktnih sporazuma provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

10. SUDSKI SPOROVI

Na datum bilansa, prema izjavi Uprave i nadležne službe, protiv Društva se vodi osam sudskih postupaka u ukupnoj vrijednosti od 18.000 KM. Društvo nije formiralo bilo kakva rezervisanja troškova za moguće negativne ishode za ove sporove u budućnosti zato što vjeruje da će biti ili riješeni u korist Društva ili nisu materijalno značajni.

¹³ „Sl. glasnik BiH“, br. 103/14

Društvo na datum bilansa vodi 1.269 sudskih sporova i 856 postupaka izvršenja protiv pravnih lica radi naplate potraživanja. Protiv pravnih lica tokom 2023. godine pokrenuto je 140, a okončano 38 predmeta.

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Društvo je 23. 9. 2024. godine dostavilo komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: neiskazivanjem nekretnina u finansijskim izvještajima; umanjenjem vrijednosti imovine; zalihama; potraživanjima; zapošljavanjem; ocjenom realizacije preporuka iz Izvještaja za 2016. godinu; upravljanjem rizicima; internim aktima i javnim nabavkama.

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja u vezi sa internim aktima i upravljanjem rizicima, jer su dostavljeni: Strategija upravljanja rizicima, Pravilnik o korištenju sredstava reprezentacije, Procedura o postupku utuženja pravnih/fizičkih lica i zaključivanja sporazuma, te interni akt Postupak naplate potraživanja.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- vezano za komentar koji se odnosi na neiskazivanje nekretnina (zemljišta i građevinskih objekata) u knjigovodstvenim evidencijama navedeno je da su poduzete potrebne aktivnosti s ciljem rješavanja pitanja nekretnina, da je zaključen ugovor sa advokatskom kancelarijom za rješavanje imovinsko-pravnih poslova za sporne nekretnine, te da je dalje rješavanje vlasništva nad nekretninama jedino moguće sudskim putem.

Napominjemo da se nalaz odnosi na knjigovodstveno evidentiranje jer u Finansijskim izvještajima nisu iskazane nekretnine kojima Društvo raspolaže i od kojih ostvaruje ekonomske koristi, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, i Konceptualnim okvirom finansijskog izvještavanja;

- u komentaru koji se odnosi na umanjenje vrijednosti imovine i primjenu MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, navedeno je da Društvo smatra pogrešnom interpretaciju odredbe MRS-a 36 da je potrebno svake godine vršiti procjenu stalnih sredstava. Također, navedeno je da procjena vrijednosti stalnih sredstava potrebna samo u slučaju kada postoje pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, te da je u Elaboratu o popisu za 2023. godinu popisna komisija konstatovala da ne postoje pokazatelji umanjenja na stalnim sredstvima.

Prema MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt treba ocijeniti postoji li bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena, a s obzirom na činjenicu da nije proveden popis građevinskih objekata i zemljišta, ističemo da nije izvršena ocjena da li postoje pokazatelji umanjenja vrijednosti za sva sredstva. Također, skrećemo pažnju na odredbe Zakona o računovodstvu reviziji u FBiH (član 28) kojim je propisano da su subjekti od javnog interesa obavezni, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim;

- u komentaru koji se odnosi na iskazivanje zaliha navedeno je da one podrazumijevaju neophodne zalihe rezervnih dijelova za kamione i vozila koje Društvo koristi za obavljanje redovne djelatnosti, a koji su izuzetno skupi i čija nabavka se dugo čeka. Pored toga, naglašeno je da se nekurentne zalihe u iznosu od 33.218 KM rješavaju u postupku licitacije.

Međutim, nije vršena procjena nadoknadive vrijednosti zaliha na datum bilansa, kako to nalaže MRS 2 – Zalihe. Zalihe se trebaju vrednovati po trošku ili po neto utrživoj vrijednosti, zavisno od toga šta je niže. Na datum bilansa nije izvršena ispravka vrijednosti nekurentnih zaliha čija je vrijednost umanjena;

- vezano za komentar koji se odnosi na procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja dato je obrazloženje da je Društvo učinilo značajan iskorak u otpisu nenaplativih potraživanja, te da smatra da je realno očekivati njihovu naplatu u budućnosti, s obzirom na to da su blagovremeno pokrenuti izvršni postupci pred nadležnim sudovima. Navodimo da Društvo na datum bilansa nije izvršilo procjenu očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja starija od godinu dana u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti;
- u komentaru koji se odnosi na zapošljavanje istaknuto je da Društvo nije vršilo zapošljavanje protivno odredbama Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Tuzlanskom kantonu, kojom je omogućeno zapošljavanje bez obaveze javnog oglašavanja najduže do šest mjeseci. Ističemo da je tokom 2023. godine izvršen prijem 55 radnika po Uredbi bez javnog oglašavanja, na određeno vrijeme do šest mjeseci za popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta, čime nije ispoštovan princip transparentnosti prilikom zapošljavanja u Društvu;
- vezano za komentar o ocjeni realizacije datih preporuka u Izvještaju za 2016. godinu navedeno je da su poduzete neophodne aktivnosti za realizaciju svih preporuka, te da smatra da su za preporuke koje su ocijenjene kao nerealizovane data adekvatna obrazloženja i da ih je trebalo ocijeniti kao potpuno realizovane. Postupanje po preporukama iz Izvještaja za 2016. godinu ocijenjeno je na osnovu provjere prezentirane dokumentacije i datih obrazloženja odgovornih lica, na osnovu čega je zaključeno da Društvo nije realizovalo njih devet;
- vezano za komentar koji se odnosi na revidirane provedene direktne postupke javne nabavke navedeno je da Društvo poštuje odredbe člana 90. Zakona o javnim nabavkama, odnosno da se prije nabavke traže prijedlozi cijena ili ponuda od jednog ili više dobavljača. Međutim, nije prezentirana dodatna dokumentacija na osnovu koje možemo potvrditi da je Društvo postupalo u skladu sa ovom odredbom Zakona o javnim nabavkama.

Reviziju Javnog komunalnog preduzeća „Komunalac“ d.o.o. Tuzla obavio je revizorski tim u sastavu: Nermina Mahmutović – voditeljica tima, i Ajla Kurbašić – članica tima.

Voditeljica tima

Nermina Mahmutović, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju preduzeća u većinskom
državnom vlasništvu**

Belma Mušinović, s. r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

JKP "KOMUNALAC" TUZLA
Naziv pravnog lica
Tuzla, Husinskih rudara bb
Sjedište i adresa pravnog lica

Sakupljanje neopasnog otpada
Djelatnost
Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH
Naziv banke
1543602004744817
Broj računa

4209232530007
Identifikacioni broj za direktne poreze
209232530007
Identifikacioni broj za indirektne poreze
38.11
Šifra djelatnosti po KDBiH 2010
094
Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)
za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine**

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	11.642.699	9.755.365
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	11.642.699	9.755.365
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	4.800	6.157
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208		
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	11.637.899	9.749.208
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210		
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211		
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212		
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213		
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	767.202	637.264
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215		
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216		

1107078899

Kontrolni broj: 1107078899

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218		
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228		
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230		
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234		
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237		
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241		
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242		
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243		
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	2.082	2.050
7.	Prihodi od dividendi		245		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	71.300	8.338
9.1.	Prihodi od kamata		248	11.270	6.822
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	58.458	
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250	1.572	1.516
10.	Ostali prihodi i dobici		251	693.820	626.876
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	12.409.901	10.392.629
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	10.994.396	9.587.977
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254	4.032	6.294
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255		
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	792.907	689.802
4.	Troškovi energije i goriva		257	738.377	826.365
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	8.183.703	6.793.643
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	6.496.317	5.126.892
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	1.660.729	1.633.361
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	26.657	33.390
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	443.841	423.037
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	443.841	423.037
6.2.	Investicijske nekretnine		264		
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265		
6.4.	Nematerijalna imovina		266		
6.5.	Biološka imovina		267		
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268		
7.	Troškovi primljenih usluga		269	560.720	544.277
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	270.816	304.559
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	1.378.363	793.056
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	25	1.149
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	25	1.149
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274		
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	1.304.351	682.233
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	1.304.351	682.233
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10.	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298		
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300		
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	44.984	
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	29.003	73.261
9.1.	Rashodi od kamata		305	29.003	38.818
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306		34.443
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307		
10.	Ostali rashodi i gubici		308		36.413
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	12.372.759	10.381.033
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	37.142	11.596
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311		
I.	Porez na dobit (313+314)		312	3.714	1.160
1.	Tekući porez na dobit		313	3.714	1.160
2.	Odgođeni porez na dobit (315-316+317-318)		314		
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315		

Redni broj	pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316		
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	33.428	10.436
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320		
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322	33.428	10.436
N.	Gubitak (320-321)		323		
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324		
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325		
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326		
1.2.	Efeksi proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330		
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331		
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333		
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334		
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	33.428	10.436
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340		
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341		
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	33.428	10.436
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	33.428	10.436
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Tuzla, 29.02.2024.

Mjesto i datum

MULAHALILOVIĆ (NIJAZ) SELMA

Certificirani računovoda

CR-7527/5

M.P.

Admir Bećirović

Direktor

Kontrolni broj: 1107078899

str. 5 od 5

JKP "KOMUNALAC" TUZLA

Naziv pravnog lica

Tuzla, Husinskih rudara bb

Sjedište i adresa pravnog lica

Sakupljanje neopasnog otpada

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1543602004744817

Broj računa

4209232530007

Identifikacioni broj za direktne poreze

209232530007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

38.11

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

094

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)**

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	2.587.258	2.667.626
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	2.580.710	2.659.242
1.1.	Zemljište		003		
1.2.	Građevinski objekti		004	1.366.520	1.448.456
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	1.200.154	1.186.789
1.4.	Transportna sredstva		006	13.387	23.276
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	649	721
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008		
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009		
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Građevinski objekti		011		
2.3.	Postrojenja i oprema		012		
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014		
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	6.548	8.384
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017		
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	6.548	8.384
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019		

1054715126

Kontrolni broj: 1054715126

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021		
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025		
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026		
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027		
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028		
11.1.	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dati krediti		030		
11.3.	Obveznice		031		
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032		
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034		
B.	Odgođena porezna imovina		035		
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	8.547.731	9.123.183
1.	Zalihe (038 do 042)		037	1.900.427	1.814.832
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	436.075	363.369
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039		
1.3.	Gotovi proizvodi		040		
1.4.	Roba		041	16.128	
1.5.	Dati avansi		042	1.448.224	1.451.463
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044		
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	6.531.103	7.138.603
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	6.531.103	7.138.603
4.3.	Kupci u inostranstvu		048		
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049		
5.1.	Depoziti kod banaka		050		
5.2.	Dati krediti		051		
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053		
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054		
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	114.461	104.427
10.	Akontacije poreza na dobit		058	1.740	3.781
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059		61.540
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	11.134.989	11.790.809
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	11.029.840	11.012.790
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	22.164.829	22.803.599
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	1.863.843	1.863.843
1.1.	Dionički kapital		102		
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103		
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104		
1.4.	Državni kapital		105	1.863.843	1.863.843
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106		
2.	Dionička premija		107		
3.	Rezerve (109+110)		108	2.789.958	2.789.958
3.1.	Statutarne rezerve		109	2.789.958	2.789.958
3.2.	Ostale rezerve		110		
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111	2.287.843	2.287.843
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	2.287.843	2.287.843
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113		
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114		
5.	Dobit (116+117)		115	33.427	10.436
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116		
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	33.427	10.436
6.	Gubitak (119+120)		118	170.212	179.767
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	170.212	179.767
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120		
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	6.804.859	6.772.313
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	6.804.859	6.772.313
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	1.880.775	2.552.009
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	1.088.901	1.568.760
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	1.088.901	1.568.760

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127		
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128		
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgođeni prihod		130	791.874	983.249
3.	Rezervisanja		131		
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132		
C.	Odgođene porezne obaveze		133		
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	2.449.355	2.466.487
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	1.533.557	1.758.290
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	778.997	834.748
1.2.	Ugovorne obaveze		137		
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	754.560	923.542
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139		
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141		
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgođeni prihod		144		
5.	Rezervisanja		145		
6.	Obaveze za porez na dobit		146	3.714	1.160
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	912.084	707.037
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	4.330.130	5.018.496
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	11.134.989	11.790.809
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	11.029.840	11.012.790
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	22.164.829	22.803.599

Tuzla, 29.02.2024.

Mjesto i datum

MULAHALILOVIĆ (NIJAZ) SELMA

Certificirani računovođa

CR-7527/5

Broj licence

M.P.

Admir Bećirović

Direktor

Kontrolni broj: 1054715126

str. 4 od 4

JKP "KOMUNALAC" TUZLA

Naziv pravnog lica

Tuzla, Husinskih rudara bb

Sjedište i adresa pravnog lica

Sakupljanje neopasnog otpada

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1543602004744817

Broj računa

4209232530007

Identifikacioni broj za direktne poreze

209232530007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

38.11

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

094

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
 (Indirektna metoda)
 za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	33.428	10.436
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	443.841	423.037
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503		1.149
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504		
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505		
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506		
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507		
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508	1.836	
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509		
1.2.9.	Efekti promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510		
1.2.10.	Efekti promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511		
1.2.11.	Efekti promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512		
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513		

1783915294

Kontrolni broj: 1783915294

str. 1 od 4

Redni broj	pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514		
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515		
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516		
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517		
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518	-2.082	-2.050
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519		
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520	-191.375	
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521		
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522		
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523		
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524		-6.822
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525		73.261
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	-83.513	-48.093
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	607.500	78.133
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	63.581	-21.707
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529		
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	-55.751	999.470
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	206.720	-579.080
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532		
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533		
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	1.024.185	927.734
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	-365.309	-668.884
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536		
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538		
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539		
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540		
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541		
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549		
2.16.	Priljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558		
2.25.	Priljene dividende		(+)	559		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562		
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+)(-)	564	-365.309	-668.884
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565		
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569	1.064.700	1.183.500
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	-1.713.542	-1.717.201
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571		
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572		
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573		
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574		
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576		
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577		

Kontrolni broj: 1783915294

str. 3 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	-648.842	-533.701
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	10.034	-274.851
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	104.427	379.278
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	114.461	104.427

Tuzla, 29.02.2024.

Mjesto i datum

MULAHALILOVIĆ (NIJAZ) SELMA

Certificirani računovođa

CR-7527/5

Broj licence

M.P.

Admir Bećirović

Direktor

JKP "KOMUNALAC" TUZLA

Naziv pravnog lica

Tuzla, Husinskih rudara bb

Sjedište i adresa pravnog lica

Sakupljanje neopasnog otpada

Djelatnost

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

Naziv banke

1543602004744817

Broj računa

4209232530007

Identifikacioni broj za direktne poreze

209232530007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

38.11

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

094

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Tuzla

Mjesto

MULAHALILOVIĆ (NIJAZ) SELMA

Certificirani računovođa

CR-7527/5

Broj licence

Admir Bećirović

Direktor

29.02.2024.

Datum

035/397-387

Kontakt

1872263850452

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1872263850452

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	1.863.843		2.789.958	2.287.843			-178.785	6.762.859		6.762.859
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902										
3. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903										
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	1.863.843		2.789.958	2.287.843			-178.785	6.762.859		6.762.859
5. Dobit/(gubitak) za period	905							10.436	10.436		10.436
6. Ostali ukupni rezultat za period	906										
7. Ukupni rezultat (905+906)	907							10.436	10.436		10.436
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908							-982	-982		-982
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909										
10. Objavljene dividende	910										
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911										
12. Ostale promjene	912										
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	1.863.843		2.789.958	2.287.843			-169.331	6.772.313		6.772.313
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914										
15. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915										
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	1.863.843		2.789.958	2.287.843			-169.331	6.772.313		6.772.313
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917							33.428	33.428		33.428
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918										
19. Ukupni rezultat (917+918)	919							33.428	33.428		33.428
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920							-882	-882		-882
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921										
22. Objavljene dividende	922										
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923										
24. Ostale promjene	924										
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	1.863.843		2.789.958	2.287.843			-136.785	6.804.859		6.804.859

Kontrolni broj: 1872263850452

str. 2 od 2

 javno komunalno preduzeće
KOMUNALAC
društvo sa ograničenom odgovornošću Tuzla

Adresa: Ul. 4. Aprila 7A
75000 Tuzla, Bosna i Hercegovina
PDV: 209232630007 / ID: 4209232630007
Račun Intesa Sarajevko Banka: 164-360-20047448-17
Račun Raiffeisen Banka: 161-025-00008409-67
Račun NLB Banka: 132-100-2005649-123
Račun Sparkasse Banka: 199-050-20082280-77
Račun Nova Banka: 555-50900348440-87

telefon: 00387 35 302 555 | fax: 00387 35 302 556 | komunalac@bih.net.ba | www.komunalac.com.ba

Broj: 01-1902/24
Tuzla, 24.09.2024. godina

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine

IZJAVA UPRAVE

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom **Javnog komunalnog preduzeća „Komunalac“ d.o.o. Tuzla** za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Izjava se daje takođe sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Javnog komunalnog preduzeća „Komunalac“ d.o.o. Tuzla** u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti su razumne i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljavanje ili objavljivanje bili su prepravljani ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.

- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane su u finansijskim izvještajima.
- Omogućili smo vam:
 - Pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja.
 - Pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku pokrenutih protiv **Javnog komunalnog preduzeća „Komunalac“ d.o.o. Tuzla** i pokrenutih od strane **Javnog komunalnog preduzeća „Komunalac“ d.o.o. Tuzla**, procjene ishoda tih sporova, kao i procjenu rezervisanja za iste.
 - Pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama.
 - Dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije.
 - Neograničen pristup osobama u **Javnom komunalnom preduzeću „Komunalac“ d.o.o. Tuzla** za koje ste vi utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevaram i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
 - Ostale, u situacijama gdje prijevaram može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.

Direktor